ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 30.5.2013
COM(2013) 311 final

2013/0162 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους

(Αναδιατύπωση)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SWD(2013) 188 final}
{SWD(2013) 189 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Γενικό πλαίσιο, αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Τα εθνικά πολιτιστικά αγαθά είναι τα αγαθά που τα κράτη μέλη θεωρούν ότι άπτονται της πολιτιστικής τους κληρονομιάς. Κατά κανόνα, τα εν λόγω αγαθά ταξινομούνται με βάση τη σπουδαιότητά τους σε πολιτιστικό επίπεδο και διέπονται από λίγο ώς πολύ αυστηρούς κανόνες προστασίας. Από τα πολιτιστικά αγαθά, εκείνα που έχουν τεράστια σημασία και θα πρέπει να διαφυλαχθούν για τις μελλοντικές γενιές είναι οι εθνικοί θησαυροί με καλλιτεχνική, ιστορική ή αρχαιολογική αξία (στο εξής «εθνικοί θησαυροί»), σύμφωνα με τη νομοθεσία ή τις εθνικές διοικητικές διαδικασίες κατά την έννοια του άρθρου 36 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Γενικώς, η νομική αντιμετώπιση των «εθνικών θησαυρών» είναι πιο προστατευτική, αφού απαγορεύεται η οριστική έξοδός τους από το έδαφος κράτους μέλους.

Η εσωτερική αγορά αποτελεί έναν χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών σύμφωνα με τις διατάξεις της ΣΛΕΕ. Αυτές οι διατάξεις δεν εμποδίζουν τις απαγορεύσεις ή τους περιορισμούς που δικαιολογούνται με σκοπό την προστασία των εθνικών θησαυρών που έχουν καλλιτεχνική, ιστορική ή αρχαιολογική αξία κατά την έννοια του άρθρου 36 της ΣΛΕΕ.

Η οδηγία 93/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν παράνομα απομακρυνθεί από το έδαφος κράτους μέλους[1] εκδόθηκε το 1993, κατά την κατάργηση των εσωτερικών συνόρων, για να εξασφαλιστεί η προστασία των πολιτιστικών αγαθών που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί» των κρατών μελών. Σκοπός της εν λόγω οδηγίας είναι να συμβιβάσει τη θεμελιώδη αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων με την ανάγκη αποτελεσματικής προστασίας των εθνικών θησαυρών.

Χάρη στις αξιολογήσεις της οδηγίας[2], διαπιστώθηκε η περιορισμένη αποτελεσματικότητα αυτού του μέσου όσον αφορά την επιστροφή ορισμένων πολιτιστικών αγαθών που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί», έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος

---

[1] Οδηγία 93/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 1993, σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν παράνομα απομακρυνθεί από το έδαφος κράτους μέλους (ΕΕ L 74 της 27.3.1993, σ. 74), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 96/100/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Φεβρουαρίου 1997 (ΕΕ L 60 της 1.3.1997, σ. 59) και την οδηγία 2001/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2001 (ΕΕ L 187 της 10.7.2001, σ. 43).

[2] Πρώτη έκθεση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3911/92 του Συμβουλίου σχετικά με την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών και της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους, COM(2000) 325 τελικό της 25.5.2000. Δεύτερη έκθεση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή για την εφαρμογή της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους, COM(2005) 675 τελικό, της 21.12.2005. Τρίτη έκθεση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή για την εφαρμογή της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους, COM(2009) 408 τελικό, της 30.7.2009. Τέταρτη έκθεση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή για την εφαρμογή της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους, COM(2013) 310 τελικό της 30.5.2013.

κράτους μέλους και βρίσκονται στο έδαφος άλλου κράτους μέλους. Επισημάνθηκαν οι εξής βασικές αιτίες:

- οι όροι που πρέπει να πληρούνται προκειμένου τα αγαθά που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί» να μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο επιστροφής, δηλαδή να ανήκουν σε μία από τις κοινές κατηγορίες που παρατίθενται στο παράρτημα και να ανταποκρίνονται στα κατώτατα οικονομικά όρια και στα κατώτατα όρια παλαιότητας·
- η σύντομη προθεσμία για την άσκηση αγωγών επιστροφής·
- το κόστος των αποζημιώσεων.

Κατά τις εν λόγω αξιολογήσεις διαπιστώθηκε επίσης η ανάγκη βελτίωσης της διοικητικής συνεργασίας και της διαβούλευσης μεταξύ των κεντρικών αρχών, ώστε να εκτελεστεί καλύτερα η οδηγία.

Λόγω του συστήματος που καθιερώθηκε με την οδηγία, ορισμένα κράτη μέλη θα πρέπει να καταφύγουν στους μηχανισμούς που προβλέπονται από τις διεθνείς συμβάσεις για να επιτύχουν την επιστροφή των πολιτιστικών τους αγαθών. Η σύμβαση της UNESCO του 1970 σχετικά με τα μέτρα για την απαγόρευση και παρεμπόδιση της παράνομης εισαγωγής, εξαγωγής και μεταβίβασης κυριότητας των πολιτιστικών αγαθών και η σύμβαση του UNIDROIT του 1995 για τα κλεμμένα ή παράνομα εξαχθέντα πολιτιστικά αγαθά δεν έχουν κυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη[3].

Παρά την πληθώρα των υφιστάμενων μέσων, η παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών αποτελεί πλέον μία από τα πιο διαδεδομένες μορφές λαθρεμπορίου. Η διακίνηση πολιτιστικών αγαθών που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί» συνιστά μια ιδιαίτερα σοβαρή μορφή εγκληματικότητας που πλήττει την εθνική ταυτότητα, τον πολιτισμό και την ιστορία των κρατών μελών, αφού η εξαφάνιση εθνικών θησαυρών στερεί όλους τους πολίτες του οικείου κράτους από ένα αποδεικτικό στοιχείο της ταυτότητάς τους και της ιστορίας τους.

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχοντας διαπιστώσει ότι αυτό το συγκεκριμένο πρόβλημα επηρεάζει σημαντικά τα κράτη μέλη της Ένωσης, κατέληξε στο συμπέρασμα, στις 13 και 14 Δεκεμβρίου 2011, ότι ήταν αναγκαία η λήψη μέτρων ώστε να καταστούν αποτελεσματικότερες η πρόληψη της εγκληματικότητας όσον αφορά τα πολιτιστικά αγαθά και η καταπολέμηση του εν λόγω φαινομένου. Κατ' αυτή την έννοια, συνέστησε στην Επιτροπή, μεταξύ άλλων, να στηρίξει τα κράτη μέλη στην προσπάθειά τους να προστατεύουν αποτελεσματικά τα πολιτιστικά αγαθά και να προλαμβάνουν και καταπολεμούν την παράνομη διακίνησή τους και, αν κρίνεται αναγκαίο, να προωθούν συμπληρωματικά μέτρα[4].

Ο στόχος της παρούσας πρότασης είναι να δώσει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να επιτυγχάνουν την επιστροφή οποιουδήποτε πολιτιστικού αγαθού χαρακτηρίζεται ως «εθνικός θησαυρός» και το οποίο έχει απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφός τους από το 1993 και μετά.

Ο γενικός στόχος της είναι να συμβάλει στην προστασία των πολιτιστικών αγαθών στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς.

---

[3] Τον Σεπτέμβριο του 2012 η σύμβαση της UNESCO του 1970 είχε κυρωθεί από 22 κράτη μέλη και η σύμβαση του UNIDROIT του 1995 από 13 κράτη μέλη. Η Αυστρία είχε δρομολογήσει την κύρωση της σύμβασης της UNESCO.

[4] Συμπεράσματα του Συμβουλίου της Ένωσης, της 13ης και 14ης Δεκεμβρίου 20011, σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση του εγκλήματος εις βάρος των πολιτιστικών αγαθών – http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/fr/jha/126867.pdf.

Συνοχή με τις άλλες πολιτικές και στόχους της Ένωσης

Η παρούσα πρωτοβουλία συνάδει με την πολιτική της Ένωσης όσον αφορά την προστασία των πολιτιστικών αγαθών. Επιπλέον, ευθυγραμμίζεται απόλυτα με τα προαναφερόμενα συμπεράσματα του Συμβουλίου της Ένωσης σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών.

Η πρόταση οδηγίας αφορά την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών στο πλαίσιο ενός συστήματος που επιτρέπει στα κράτη μέλη να προστατεύουν τα πολιτιστικά τους αγαθά που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί».

Αξίζει να επισημανθεί ότι, όσον αφορά την ανάκτηση πολιτιστικού αγαθού από τον νομέα που του αφαιρέθηκε, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012[5], για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις προβλέπει νέα βάση δικαιοδοσίας –τα δικαστήρια του τόπου όπου βρίσκεται το αγαθό, τα οποία είναι αρμόδια να αποφανθούν επί των αγωγών επιστροφής βάσει του δικαιώματος κυριότητας. Αυτή η νέα διάταξη θα κάλυπτε και τις αστικές αγωγές με τις οποίες ζητείται η επιστροφή πολιτιστικών αγαθών.

Οι δύο πρωτοβουλίες αποβλέπουν στην ενίσχυση της προστασίας των πολιτιστικών αγαθών: η μεν επιτρέπει στις εθνικές αρχές να ζητήσουν την επιστροφή ενός πολιτιστικού αγαθού που χαρακτηρίζεται ως «εθνικός θησαυρός» και έχει απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους· η δε αναγνωρίζει στον νομέα το δικαίωμα να ζητήσει την επιστροφή ενός πολιτιστικού αγαθού ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται το αγαθό.

2. ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ Η ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Από τις 30 Νοεμβρίου 2011 έως τις 5 Μαρτίου 2012 διεξήχθη δημόσια διαβούλευση για όλους όσους αφορούσε η παρούσα πρωτοβουλία. Η εν λόγω διαβούλευση διεξήχθη σύμφωνα με τον μηχανισμό διαλογικής χάραξης πολιτικών («*Η φωνή σας στην Ευρώπη*») μέσω δύο στοχευμένων ερωτηματολογίων που απευθύνονταν αντίστοιχα στις αρχές και τους δημόσιους φορείς και στους πολίτες και τους οικονομικούς παράγοντες που σχετίζονται ή δραστηριοποιούνται στον τομέα των πολιτιστικών αγαθών.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής έλαβαν 142 απαντήσεις: οι 24 προέρχονταν από δημόσιους οργανισμούς και οι 118 από τον ιδιωτικό τομέα. Η συνοπτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων αυτής της δημόσιας διαβούλευσης είναι διαθέσιμη στον δικτυακό τόπο Europa[6].

Οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες του ιδιωτικού τομέα (61 %) εκτιμούν ότι η οδηγία 93/7/ΕΟΚ ανταποκρίνεται επαρκώς στις ανάγκες των κρατών μελών· ως εκ τούτου, δεν κρίνεται αναγκαία η αναθεώρησή της. Μόνο το 22 % τάχθηκε υπέρ της αναθεώρησης.

Αντιθέτως, το 54 % των εκπροσώπων των αρχών και των δημόσιων οργανισμών εκτιμά ότι η οδηγία δεν εγγυάται την πραγματική επιστροφή των εθνικών θησαυρών που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους. Η υποστήριξη που παρέχεται στις εξεταζόμενες λύσεις για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της οδηγίας παρουσιάζει αρκετή ισορροπία: το 29 % τάσσεται υπέρ της βελτίωσης της διοικητικής συνεργασίας και

[5] ΕΕ L 351 της 20.12.12, σ. 1.

[6] http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/2012/index_fr.htm

της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών· το 17 % τάσσεται υπέρ της κύρωσης των διεθνών συμβάσεων (της UNESCO και του UNIDROIT) από τα κράτη μέλη· και το 25 % τάσσεται υπέρ μιας προσέγγισης που συνδυάζει περισσότερες από μία λύσεις, όπως την αναθεώρηση της οδηγίας με παράλληλη βελτίωση της διοικητικής συνεργασίας και της διαβούλευσης μεταξύ των αρμόδιων αρχών.

- **Συγκέντρωση και αξιοποίηση εμπειρογνωμοσύνης**

Η οδηγία 93/7/ΕΟΚ αποτέλεσε αντικείμενο τακτικών εκθέσεων αξιολόγησης της Επιτροπής, οι οποίες καταρτίστηκαν με βάση τις εθνικές εκθέσεις εφαρμογής. Αυτές οι εκθέσεις αξιολόγησης, που καλύπτουν την περίοδο 1993-2011, απευθύνονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ)[7].

Επιπλέον, η Επιτροπή διενήργησε εκ των υστέρων αξιολόγηση της οδηγίας μέσω της δημιουργίας μιας ομάδας εθνικών εμπειρογνωμόνων που εκπροσωπούν τις κεντρικές αρχές που ασκούν τα προβλεπόμενα από την οδηγία καθήκοντα. Η αρμοδιότητα της ομάδας εμπειρογνωμόνων για την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών, η οποία δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της επιτροπής για την εξαγωγή και την επιστροφή των πολιτιστικών αγαθών, ήταν να εντοπίσει τα προβλήματα που απορρέουν από την εφαρμογή της οδηγίας και να προτείνει πιθανές λύσεις. Οι εργασίες αυτής της ομάδας πραγματοποιήθηκαν από το 2009 έως το 2011.

Η ομάδα εργασίας κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ήταν απαραίτητο να αναθεωρηθεί η οδηγία ώστε να καταστεί αποτελεσματικότερη όσον αφορά την επιστροφή εθνικών θησαυρών και ότι έπρεπε να δημιουργηθούν μηχανισμοί για να βελτιωθούν η διοικητική συνεργασία και η διαβούλευση μεταξύ των κεντρικών αρχών[8].

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η παρούσα πρόταση συνοδεύεται από μια συνοπτική παρουσίαση της εκτίμησης αντικτύπου και μια εκτίμηση αντικτύπου, της οποίας το προσχέδιο αξιολογήθηκε από την επιτροπή ad hoc της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που εξέδωσε τη γνώμη της στις 21 Σεπτεμβρίου 2012. Η τελική μορφή της εκτίμησης αντικτύπου τροποποιήθηκε αφού συνυπολογίστηκαν οι συστάσεις της επιτροπής ad hoc.

Η εν λόγω εκτίμηση επιπτώσεων έλαβε ιδίως υπόψη τις εκθέσεις αξιολόγησης της οδηγίας, τα έγγραφα που καταρτίστηκαν στο πλαίσιο των εργασιών της ομάδας εμπειρογνωμόνων για την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών, τις εργασίες της ομάδας εμπειρογνωμόνων ΑΜΣ (ανοικτή μέθοδος συντονισμού) σχετικά με την κινητικότητα των συλλογών στο πλαίσιο του προγράμματος εργασιών 2007-2010 για τον πολιτισμό[9], τα αποτελέσματα της σχετικής δημόσιας διαβούλευσης, καθώς και τις μελέτες που διενεργήθηκαν το 2004, το 2007 και το 2011 στον τομέα των πολιτιστικών αγαθών[10].

---

7 http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/regulated-sectors/cultural-goods/index_en.htm

8 Οι εργασίες αυτής της ομάδας και οι παρατηρήσεις κάθε μέλους δεν δημοσιοποιήθηκαν.

9 Τελική έκθεση και συστάσεις της Επιτροπής Πολιτιστικών Υποθέσεων σχετικά με τη βελτίωση των μέσων για την αύξηση της κινητικότητας των συλλογών, Ιούνιος του 2010: http://ec.europa.eu/culture/our-policy-development/working-group-on-museum-activities_en.htm

10 Η μελέτη με τίτλο «*Analyse des structures et mécanismes de diffusion des données nécessaires aux autorités afin de garantir l'application de la directive relative aux biens culturels*» (Ανάλυση των δομών και των μηχανισμών διαβίβασης των απαραίτητων στοιχείων στις αρχές, ώστε να εξασφαλίζεται η εφαρμογή της οδηγίας για τα πολιτιστικά αγαθά) του 2004 και η μελέτη με τίτλο «*Extension aux 12 nouveaux États membres*» (Επέκταση στα 12 νέα κράτη μέλη) του 2007, Information & Communication Partners, (σύμβαση μελέτης αριθ. 30-CE-0102617/00-49), είναι διαθέσιμες κατόπιν αίτησης στη διεύθυνση ENTR-PRODUCT-MARKET-INTEGR-AND-ENFOR@ec.europa.eu. «*Étude*

Βάσει των πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν, η Επιτροπή διεξήγαγε εκτίμηση επιπτώσεων, στο πλαίσιο της οποίας εξετάστηκαν και συγκρίθηκαν οι ακόλουθες επιλογές[11].

Επιλογή 1: Καμία μεταβολή της παρούσας κατάστασης

Δεν επιφέρεται καμία αλλαγή στην οδηγία 93/7/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε με τις οδηγίες 96/100/ΕΚ και 2001/38/ΕΚ.

Επιλογή 2: Προώθηση της χρήσης κοινών εργαλείων μεταξύ των κεντρικών αρχών

Οι κεντρικές αρχές αποκτούν ένα ηλεκτρονικό εργαλείο (το σύστημα πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά, στο εξής «IMI») που θα διευκολύνει τη διοικητική συνεργασία, τη διαβούλευση και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εν λόγω αρχών.

Επιλογή 3: Αναθεώρηση της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ

Η οδηγία 93/7/ΕΟΚ αναθεωρείται με σκοπό: i) να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής της σε όλα τα αγαθά που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί», ii) να παραταθούν οι προθεσμίες για την άσκηση αγωγών επιστροφής και για την εξακρίβωση του πολιτιστικού αγαθού και iii) να εναρμονιστούν οι όροι που διέπουν την αποζημίωση του νομέα.

Επιλογή 4: Ενθάρρυνση της κύρωσης και της εκτέλεσης, από τα κράτη μέλη, της Σύμβασης της UNESCO του 1970 για τα πολιτιστικά αγαθά

Η οδηγία 93/7/ΕΟΚ παραμένει αμετάβλητη και η δράση επικεντρώνεται στην κύρωση και την εκτέλεση, από τα κράτη μέλη, της σύμβασης της UNESCO του 1970 σχετικά με τα μέτρα για την απαγόρευση και παρεμπόδιση της παράνομης εισαγωγής, εξαγωγής και μεταβίβασης κυριότητας των πολιτιστικών αγαθών.

Η προτιμώμενη επιλογή συνδυάζει τις εναλλακτικές 2 και 3 με κύριο στόχο:

- να προβλεφθεί η χρήση του συστήματος διοικητικής συνεργασίας IMI μεταξύ των κεντρικών αρχών·

- να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας σε όλα τα πολιτιστικά αγαθά που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί» κατά την έννοια του άρθρου 36 της Συνθήκης·

- να παραταθεί η προθεσμία για την άσκηση αγωγών επιστροφής·

- να παραταθεί η προθεσμία για την εξακρίβωση του πολιτιστικού αγαθού·

- να εναρμονιστούν οι όροι που διέπουν την αποζημίωση του νομέα σε περίπτωση επιστροφής.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Περίληψη των προτεινόμενων μέτρων**

Η αναδιατύπωση της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε με τις οδηγίες 96/100/ΕΚ και 2001/38/ΕΚ, γίνεται με σκοπό να δοθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη να ανακτήσουν

---

sur la prévention et la lutte contre le trafic illicite des biens culturels dans l'Union européenne» (Μελέτη για την πρόληψη και την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή), CECOJI-CNRS-UMR 6224 (Γαλλία), 2011. http://ec.europa.eu/home-affairs/doc_centre/crime/docs/Report%20Trafficking%20in%20cultural%20goods%20EN.pdf#zoom

[11] Εξετάστηκαν και άλλες επιλογές, όπως: i) η κύρωση, από την Ένωση, της Σύμβασης της UNESCO του 1970 και της Σύμβασης του UNIDROIT του 1995· ii) ο καθορισμός μιας ενωσιακής στρατηγικής η οποία θα αποβλέπει στην κύρωση, από όλα τα κράτη μέλη, της Σύμβασης του UNIDROIT· iii) η αντικατάσταση της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ με κανονισμό· και iv) η κατάργηση της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ. Οι επιλογές αυτές εγκαταλείφθηκαν από τα πρώτα στάδια της εξέτασης των διαφόρων λύσεων για λόγους εφικτότητας.

οποιοδήποτε πολιτιστικό αγαθό χαρακτηρίζεται ως «εθνικός θησαυρός». Η αναδιατύπωση αποβλέπει επίσης στην απλούστευση της σχετικής νομοθεσίας της Ένωσης.

Οι αλλαγές που έχουν γίνει στις διατάξεις της οδηγίας 93/7/ΕΚ αφορούν: i) την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της σε όλα τα πολιτιστικά αγαθά που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί» κατά την έννοια του άρθρου 36 της Συνθήκης· ii) την πρόβλεψη χρήσης του συστήματος ΙΜΙ για την εκτέλεση των καθηκόντων διοικητικής συνεργασίας και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κεντρικών αρχών· iii) την παράταση της προθεσμίας, ώστε να μπορούν οι αρχές του αιτούντος κράτους μέλους να εξακριβώσουν τη φύση του πολιτιστικού αγαθού που εντοπίστηκε σε άλλο κράτος μέλος· iv) την παράταση της προθεσμίας για την άσκηση αγωγών επιστροφής· v) την αναφορά της αρχής του αιτούντος κράτους μέλους η οποία ξεκινά την προθεσμία για την αγωγή επιστροφής· vi) τη διευκρίνιση ότι ο νομέας φέρει το βάρος της απόδειξης όσον αφορά την επιμέλεια που πρέπει να επιδεικνύεται κατά την απόκτηση του πολιτιστικού αγαθού· vii) την αναφορά κοινών κριτηρίων για την ερμηνεία της έννοιας «δέουσα επιμέλεια»· και viii) την παράταση της προθεσμίας για τις εκθέσεις εφαρμογής και αξιολόγησης της οδηγίας.

- **Νομική βάση**

Η πρόταση βασίζεται στο άρθρο 114 της Συνθήκης (ΣΛΕΕ).

- **Αρχή της επικουρικότητας**

Η εσωτερική αγορά ανήκει από κοινού στην αρμοδιότητα της Ένωσης και των κρατών μελών της. Ως εκ τούτου, εφαρμόζεται η αρχή της επικουρικότητας.

Δεδομένου ότι η άσκηση αγωγών επιστροφής από μεμονωμένα κράτη μέλη θα μπορούσε να προσκρούσει σε διαφορές μεταξύ εθνικών κανόνων, η δημιουργία της εσωτερικής αγοράς συνοδεύτηκε από την έκδοση της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ.

Η θέσπιση κανόνων όσον αφορά την επιστροφή είναι ένας τρόπος διευκόλυνσης της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Πράγματι, θα ήταν πολύ δύσκολο για ένα κράτος μέλος να ανακτήσει ένα πολιτιστικό αγαθό που χαρακτηρίζεται ως «εθνικός θησαυρός» και το οποίο απομακρύνθηκε παράνομα χωρίς να υπάρχει κοινή διαδικασία που να ισχύει στο κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται το αγαθό. Κατά συνέπεια, ο νομέας που γνωρίζει ότι το αγαθό έχει απομακρυνθεί παράνομα θα μπορούσε να εγκατασταθεί σε ένα κράτος μέλος χωρίς να φοβάται την απώλεια του εν λόγω αγαθού.

Συνεπώς, η διασυνοριακή διάσταση της παράνομης εξόδου πολιτιστικών αγαθών καθιστά την Ένωση καταλληλότερη για τη λήψη δράσης ως προς αυτές τις πτυχές και επιτρέπει την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν απομακρυνθεί παράνομα και βρίσκονται στο έδαφος άλλου κράτους μέλους. Έτσι, ο στόχος της πρότασης δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και απαιτεί την ανάληψη δράσης σε επίπεδο Ένωσης.

Ωστόσο, η Ένωση δεν έχει αρμοδιότητα να καθορίσει τους εθνικούς θησαυρούς ή τα αρμόδια εθνικά δικαστήρια που θα αποφανθούν επί της αγωγής επιστροφής την οποία μπορεί να ασκήσει το αιτούν κράτος μέλος κατά του νομέα και/ή κατόχου ενός πολιτιστικού αγαθού που χαρακτηρίζεται ως «εθνικός θησαυρός» και το οποίο έχει απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος του κράτους μέλους. Αυτές οι πτυχές άπτονται της επικουρικότητας, αφού εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων των κρατών μελών.

- **Αρχή της αναλογικότητας**

Βάσει της αρχής της αναλογικότητας, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις δεν υπερβαίνουν ό,τι είναι αναγκαίο για την επίτευξη των καθοριζόμενων στόχων.

Το εύρος της δράσης καθορίζεται σε συνάρτηση με τις κύριες αιτίες που περιορίζουν την αποτελεσματικότητα της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ όσον αφορά την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί». Η παρούσα πρόταση είναι ανάλογη με τον στόχο να εξασφαλιστεί η επιστροφή όλων των πολιτιστικών αγαθών που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί» και που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους από το 1993 και μετά, χωρίς να υπερβαίνει τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη αυτού του στόχου.

Για λόγους καλύτερης εφαρμογής της, η παρούσα πρόταση ορίζει ότι η υλοποίηση της διοικητικής συνεργασίας και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κεντρικών αρχών θα γίνεται μέσω του συστήματος IMI, καθορίζει την εθνική αρχή του αιτούντος κράτους μέλους που ξεκινά την προθεσμία της αγωγής επιστροφής και διευκρινίζει ότι ο νομέας φέρει το βάρος της απόδειξης όσον αφορά την απαιτούμενη επιμέλεια, αναφέροντας ορισμένα κοινά κριτήρια για την έννοια «δέουσα επιμέλεια», ώστε να προωθηθεί μια πιο ομοιόμορφη ερμηνεία της από τους εθνικούς δικαστές που εξετάζουν το θέμα της αποζημίωσης του νομέα. Τα εν λόγω κριτήρια δεν είναι εξαντλητικά.

Ωστόσο, δεν απαιτείται η λήψη μέτρων όσον αφορά άλλες πτυχές, όπως τη δυνατότητα ενός ιδιώτη να ασκήσει αγωγή επιστροφής με σκοπό την ανάκτηση ενός αγαθού που χαρακτηρίζεται ως «εθνικός θησαυρός», την επέκταση της περιόδου παραγραφής των αγωγών επιστροφής από τριάντα σε πενήντα έτη, ή τον περιορισμό του ανώτατου ποσού της αποζημίωσης του νομέα.

Η πρόταση δεν θα συνεπάγεται αύξηση της διοικητικής επιβάρυνσης για τις διοικήσεις· αντιθέτως, αναμένεται να οδηγήσει σε μείωσή της.

- **Νομοθετική τεχνική**

Αξίζει να επισημανθεί ότι η Επιτροπή, με απόφαση της 1ης Απριλίου 1987, έδωσε εντολή στις υπηρεσίες της να προβαίνουν σε κωδικοποίηση των νομικών πράξεων το αργότερο μετά τη δέκατη τροποποίησή τους, τονίζοντας συγχρόνως ότι αυτό αποτελεί τον ελάχιστο κανόνα δεδομένου ότι, προς διασφάλιση της σαφούς και ορθής κατανόησης των πράξεων, οι διάφορες υπηρεσίες πρέπει να κωδικοποιούν με μεγαλύτερη συχνότητα τα κείμενα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους.

Η κωδικοποίηση της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 1993, σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν παράνομα απομακρυνθεί από το έδαφος κράτους μέλους[12] ξεκίνησε από την Επιτροπή και κατατέθηκε σχετική πρόταση στον νομοθέτη[13]. Η νέα οδηγία επρόκειτο να αντικαταστήσει τις διάφορες πράξεις που θα ενσωμάτωνε η κωδικοποίηση[14].

Κατά τη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας διαπιστώθηκε ότι το άρθρο 16 παράγραφος 4 της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ, που αντιστοιχούσε στο άρθρο 16 παράγραφος 3 της πρότασης του προτεινόμενου κωδικοποιημένου κειμένου, θεσπίζει παράγωγη νομική βάση. Με βάση την απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Μαΐου 2008 στην υπόθεση C-133/06, θεωρήθηκε απαραίτητη η απάλειψη του άρθρου 16 παράγραφος 3 του προτεινόμενου κωδικοποιημένου κειμένου. Επειδή η εν λόγω απάλειψη θα συνεπαγόταν τροποποίηση επί της ουσίας η οποία θα υπερέβαινε την απλή και μόνο κωδικοποίηση, κρίθηκε αναγκαίο να εφαρμοστεί η

[12] Πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο - Κωδικοποίηση του κοινοτικού κεκτημένου, COM(2001) 645 τελικό.

[13] COM(2007) 873 τελικό.

[14] Βλ. παράρτημα Ι μέρος Α της παρούσας πρότασης.

παράγραφος 8[15] της Διοργανικής συμφωνίας, της 20ής Δεκεμβρίου 1994, που αφορά την ταχεία μέθοδο εργασίας για την επίσημη κωδικοποίηση νομοθετικών κειμένων, σε συνδυασμό με την κοινή δήλωση σχετικά με την παράγραφο αυτή[16].

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή έκρινε σκόπιμο να αποσυρθεί η πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την κωδικοποίηση της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ[17] και να μετατρέψει την κωδικοποίηση της εν λόγω οδηγίας σε αναδιατύπωση, ώστε να ενσωματωθεί η απαραίτητη τροποποίηση.

Όπως εξηγείται παραπάνω, η επίτευξη του στόχου να δοθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη να ανακτούν τα πολιτιστικά αγαθά που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί» απαιτεί μια σειρά ουσιωδών τροποποιήσεων της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ. Ως εκ τούτου, αποφασίστηκε να εφαρμοστεί η τεχνική της αναδιατύπωσης σύμφωνα με τη διοργανική συμφωνία, της 28ης Νοεμβρίου 2001, για μια πλέον συστηματοποιημένη χρήση της τεχνικής της αναδιατύπωσης των νομικών πράξεων[18].

Η παρούσα πρόταση συνιστά αναδιατύπωση της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε με τις οδηγίες 96/100/ΕΚ και 2001/38/ΕΚ. Πρόκειται για απλούστευση της ισχύουσας νομοθεσίας και θα επιφέρει την κατάργηση των οδηγιών 93/7/ΕΟΚ, 96/100/ΕΚ και 2001/38/ΕΚ.

- **Λεπτομερής επεξήγηση της πρότασης**

Στο άρθρο 1 σημείο 1 ορίζεται ως «πολιτιστικό αγαθό» ένα αγαθό το οποίο, πριν ή μετά την παράνομη απομάκρυνσή του από το έδαφος κράτους μέλους, έχει χαρακτηριστεί ως «εθνικός θησαυρός καλλιτεχνικής, ιστορικής ή αρχαιολογικής αξίας» κατ' εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας ή των εθνικών διοικητικών διαδικασιών κατά την έννοια του άρθρου 36 της Συνθήκης. Το παράρτημα της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ απαλείφεται.

Για τους σκοπούς της επιστροφής, η παρούσα οδηγία αίρει την υποχρέωση των αγαθών που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί»:

- να ανήκουν σε μία από τις κοινές κατηγορίες που παρατίθενται στο παράρτημα και να ανταποκρίνονται, κατά περίπτωση, στα κατώτατα όρια παλαιότητας και/ή στα κατώτατα οικονομικά όρια που καθορίζονται για τις κατηγορίες· ή
- αν δεν ανήκουν σε μία από αυτές τις κατηγορίες, να αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των δημόσιων συλλογών που περιέχονται στους καταλόγους των μουσείων, των αρχείων και των ταμείων συντήρησης των βιβλιοθηκών ή στους καταλόγους εκκλησιαστικών ιδρυμάτων.

Ως προς αυτό, αξίζει να υπενθυμιστεί ότι εναπόκειται σε κάθε κράτος μέλος να καθορίσει τους εθνικούς του θησαυρούς κατά την έννοια και εντός των ορίων του άρθρου 36 της Συνθήκης. Συνεπώς, το παράρτημα της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ δεν έχει στόχο να καθορίσει τα αγαθά που επέχουν θέση «εθνικών θησαυρών» κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου, αλλά

---

15 «*Εάν κατά τη νομοθετική διαδικασία κριθεί απαραίτητο να γίνουν, εκτός από την απλή κωδικοποίηση, και τροποποιήσεις επί της ουσίας, η Επιτροπή θα είναι αρμόδια να υποβάλει, ενδεχομένως, μία ή περισσότερες αναγκαίες προς τούτο προτάσεις.*»

16 «*Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή σημειώνουν ότι, αν κριθεί αναγκαία, πέραν της απλής και μόνο κωδικοποίησης, η πραγματοποίηση τροποποιήσεων επί της ουσίας, η Επιτροπή διά των προτάσεών της θα μπορεί να επιλέγει για κάθε περίπτωση χωριστά μεταξύ της ανασύνταξης του υφισταμένου κειμένου ή της υποβολής χωριστής πρότασης τροποποίησης, διατηρουμένου συνάμα του προτεινόμενου κωδικοποιημένου κειμένου, στο οποίο θα ενσωματώνεται, όταν εγκριθεί, η τροποποίηση επί της ουσίας.*»

17 ΕΕ C 252 της 18.9.10, σ. 11.

18 ΕΕ C 77 της 28.3.2002, σ. 1.

αποκλειστικά και μόνο τις κατηγορίες των αγαθών που ενδέχεται να χαρακτηρίζονται έτσι και που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο της διαδικασίας επιστροφής.

Σκοπός της παρούσας πρότασης παραμένει ο συμβιβασμός της θεμελιώδους αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων με την ανάγκη αποτελεσματικής προστασίας των εθνικών θησαυρών. Επιβεβαιώνει, αφενός, τη βούληση του νομοθέτη του 1993 να καταστήσει την οδηγία 93/7/ΕΟΚ ένα πρώτο βήμα προς τη συνεργασία των κρατών μελών στον συγκεκριμένο τομέα στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς και, αφετέρου, ότι ο στόχος της εν λόγω οδηγίας ήταν η αμοιβαία αναγνώριση των οικείων εθνικών νομοθεσιών.

Η παρούσα πρόταση ανταποκρίνεται στο επαναλαμβανόμενο αίτημα των εκπροσώπων των κρατών μελών για την καθιέρωση ενός αποτελεσματικού συστήματος όσον αφορά την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί». Εγγυάται στα κράτη μέλη τη δυνατότητα ανάκτησης πολιτιστικών αγαθών που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί» και έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφός τους από το 1993, κάτι που θα ευνοήσει την καλύτερη προστασία της κληρονομιάς των κρατών μελών.

Ωστόσο, κατά τη διαδικασία επιστροφής, ο νομέας του αγαθού θα μπορεί να επικαλεστεί στοιχεία για να υποστηρίξει τον ισχυρισμό ότι το αιτούν κράτος μέλος παραβίασε το άρθρο 36 της Συνθήκης χαρακτηρίζοντας το αγαθό ως «εθνικό θησαυρό». Το δικαστήριο που επιλαμβάνεται της υπόθεσης θα πρέπει να αποφανθεί, κατά περίπτωση, αφού θα έχει υποβάλει αίτηση έκδοσης προδικαστικής απόφασης στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα άρθρα 4 και 6 προβλέπουν τη χρήση του συστήματος πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά («IMI») από τις κεντρικές αρχές, με σκοπό να διευκολυνθεί η διοικητική συνεργασία, η διαβούλευση και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ τους.

Το άρθρο 4 παράγραφος 3 παρατείνει σε πέντε μήνες, μετά την κοινοποίηση ανακάλυψης του αγαθού, την προθεσμία που δίνεται στην αρμόδια αρχή του αιτούντος κράτους μέλους προκειμένου να εξακριβώσει κατά πόσον το αγαθό που εντοπίστηκε σε άλλο κράτος μέλος αποτελεί πολιτιστικό αγαθό.

Με δεδομένο το διασυνοριακό αποτέλεσμα, η παράταση αυτής της προθεσμίας θα ευνοήσει την αποτελεσματικότερη διοικητική συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών.

Το άρθρο 7 παράγραφος 1 ορίζει ότι η αγωγή επιστροφής παραγράφεται μετά την παρέλευση τριών ετών που αρχίζουν να υπολογίζονται από την ημερομηνία κατά την οποία η κεντρική αρχή του αιτούντος κράτους μέλους έλαβε γνώση του τόπου όπου βρίσκεται το πολιτιστικό αγαθό και της ταυτότητας του νομέα ή κατόχου του.

Η παράταση αυτής της προθεσμίας συνυπολογίζει την περιπλοκότητα των διασυνοριακών σχέσεων, χωρίς ωστόσο να παραβλέπει την υποχρέωση της δέουσας επιμέλειας που βαρύνει το αιτούν κράτος.

Το άρθρο 9 καθορίζει κοινά κριτήρια για την ερμηνεία της έννοιας «δέουσα επιμέλεια» του νομέα κατά την απόκτηση του αγαθού. Τα κριτήρια αυτά εμπνέονται από τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 4 και στο άρθρο 6 παράγραφος 2 της σύμβασης του UNIDROIT του 1995.

Η παρούσα πρόταση προβλέπει ότι ο νομέας φέρει το βάρος της απόδειξης όσον αφορά την επιμέλεια που πρέπει να επιδεικνύει κατά την απόκτηση του αγαθού. Ο αγοραστής του αγαθού δικαιούται να λάβει αποζημίωση με την προϋπόθεση ότι επέδειξε αποδεδειγμένα τη δέουσα επιμέλεια κατά την απόκτηση του αγαθού όσον αφορά τον νόμιμο χαρακτήρα της εξόδου του πολιτιστικού αγαθού από το έδαφος του αιτούντος κράτους μέλους.

Οι εν λόγω τροποποιήσεις αναμένεται ότι θα συμβάλουν στην πιο ομοιόμορφη εφαρμογή της οδηγίας στον συγκεκριμένο τομέα και, κατά περίπτωση, ότι θα δυσχεράνουν την απόκτηση αποζημίωσης από κακόπιστους ή «ελάχιστα επιμελείς» νομείς.

Το άρθρο 16 ορίζει τους τρόπους αξιολόγησης και παρακολούθησης που θα επιτρέψουν στα άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας. Οι εκθέσεις εφαρμογής και οι εκθέσεις αξιολόγησης της οδηγίας θα καταρτίζονται ανά πενταετία. Προβλέπεται ρήτρα επανεξέτασης.

- **Επιτροπολογία και κατ' εξουσιοδότηση πράξεις**

Το άρθρο 17 της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ προβλέπει ότι η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή που ιδρύεται βάσει του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 116/2009 [κωδικοποιημένη έκδοση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3911/92 σχετικά με την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών][19]. Πρόκειται για την επιτροπή για την εξαγωγή και την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών, η οποία είναι συμβουλευτική επιτροπή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αποτελούμενη από εκπροσώπους των κρατών μελών.

Η οδηγία 93/7/ΕΟΚ ορίζει ότι η εν λόγω επιτροπή εξετάζει κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παραρτήματός της το οποίο μπορεί να θέσει ο πρόεδρός της, είτε με δική του πρωτοβουλία είτε κατόπιν αίτησης του αντιπροσώπου κράτους μέλους.

Επειδή η νέα οδηγία δεν έχει παράρτημα, η αναφορά στη συμβουλευτική επιτροπή απαλείφεται από την πρόταση.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Πλαισίωση των ομάδων εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής: οριζόντιοι κανόνες και δημόσιο μητρώο», η Επιτροπή θα θεσπίσει, αν κρίνεται σκόπιμο, μια ομάδα εμπειρογνωμόνων αποτελούμενη από τις κεντρικές αρχές που είναι αρμόδιες για την οδηγία, προκειμένου να οριστούν οι τρόποι λειτουργίας του συστήματος πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά (ΙΜΙ) στον τομέα των πολιτιστικών αγαθών.

4. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- **Κατάργηση ισχυουσών νομοθετικών διατάξεων**

Η έγκριση της παρούσας πρότασης αναδιατύπωσης θα επιφέρει την κατάργηση της ισχύουσας νομοθεσίας, δηλαδή των οδηγιών 93/7/ΕΟΚ, 96/100/ΕΚ και 2001/38/ΕΚ.

- **Τροποποίηση ισχυουσών νομοθετικών διατάξεων**

Η παρούσα οδηγία τροποποιεί το παράρτημα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τη διοικητική συνεργασία μέσω του Συστήματος Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά, με σκοπό να ενσωματώσει τη νέα οδηγία.

- **Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος**

Η προτεινόμενη πράξη παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ· ως εκ τούτου, κρίνεται σκόπιμο να επεκταθεί η ισχύς της και στον ΕΟΧ.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η δημοσιονομική επίπτωση της παρούσας πρότασης περιγράφεται στο δημοσιονομικό δελτίο που επισυνάπτεται στην πρόταση. Η πρόταση συνεπάγεται μόνο διοικητικές δαπάνες.

[19] ΕΕ L 39 της 10.2.2009, σ. 1.

↓ 93/7/ΕΟΚ (προσαρμοσμένο)

2013/0162 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους

(Αναδιατύπωση)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για ~~την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας~~ ⌦ τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⌫ , και ιδίως το άρθρο ~~100 Α~~ ⌦ 114 ⌫,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της ⌦ Ευρωπαϊκής ⌫ Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής[20],

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

⇩ νέο

(1) Η οδηγία 93/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 1993, σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν παράνομα απομακρυνθεί από το έδαφος κράτους μέλους[21] έχει τροποποιηθεί επανειλημμένα και ουσιωδώς[22]. Ενόψει των νέων τροποποιήσεων που αναμένονται, κρίνεται σκόπιμο να αναδιατυπωθεί η εν λόγω οδηγία για λόγους σαφήνειας.

[20] ΕΕ C […] της […], σ. […].

[21] ΕΕ L 74 της 27.3.1993, σ. 74.

[22] Βλ. παράρτημα Ι μέρος Α.

↓93/7/ΕΟΚ αιτιολογική σκέψη 1 (προσαρμοσμένο)
⇨ νέο

(2) ~~ότι το άρθρο 8 Α της συνθήκης προβλέπει την εγκαθίδρυση, στις 31 Δεκεμβρίου 1992, το αργότερο, της εσωτερικής αγοράς, η οποία~~ ⌦ Η εσωτερική αγορά ⌫ περιλαμβάνει έναν χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα, μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης. ⇨Αυτές οι διατάξεις δεν εμποδίζουν τις απαγορεύσεις ή τους περιορισμούς που δικαιολογούνται με σκοπό την προστασία των εθνικών θησαυρών που έχουν καλλιτεχνική, ιστορική ή αρχαιολογική αξία. ⇦

↓ 93/7/ΕΟΚ αιτιολογική σκέψη 2 (προσαρμοσμένο)

(3) ~~ότι, μετά το 1992,~~ Δυνάμει των όρων και εντός των ορίων του άρθρου 36 της Συνθήκης, τα κράτη μέλη ~~θα διατηρήσουν~~ ⌦ διατηρούν ⌫ το δικαίωμα να καθορίζουν τους εθνικούς τους θησαυρούς και να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την προστασία τους ~~σ' αυτό το χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα~~.

↓ 93/7/ΕΟΚ αιτιολογική σκέψη 3 (προσαρμοσμένο)

(4) ~~ότι, κατά συνέπεια, πρέπει να τεθεί~~ ⌦ Η οδηγία 93/7/ΕΟΚ θέτει ⌫ σε εφαρμογή ένα σύστημα που ~~θα~~ επιτρέπει στα κράτη μέλη να επιτυγχάνουν την επιστροφή στο έδαφός τους των πολιτιστικών αγαθών που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί» κατά την έννοια του ~~εν λόγω~~ άρθρου 36 ⌦ της Συνθήκης και τα οποία ανήκουν σε κοινές κατηγορίες πολιτιστικών αγαθών που αναφέρονται στο παράρτημα της εν λόγω οδηγίας ⌫ και που έχουν απομακρυνθεί από το έδαφός τους κατά παράβαση των προαναφερόμενων εθνικών μέτρων ή του κανονισμού (Ε~~Ο~~Κ) αριθ. ~~3911/92~~116/2009 του Συμβουλίου, της ~~9~~18ης Δεκεμβρίου ~~1992~~2008, σχετικά με την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών[23]· ⌦ καθώς και την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί» και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα δημόσιων συλλογών ή καταλόγων εκκλησιαστικών ιδρυμάτων, πλην όμως δεν εμπίπτουν σ' αυτές τις κοινές κατηγορίες ⌫. ~~ότι η εφαρμογή του συστήματος αυτού πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο απλή και αποτελεσματική· ότι είναι ανάγκη, προκειμένου να διευκολυνθεί η συνεργασία σε θέματα επιστροφής, να περιοριστεί το πεδίο εφαρμογής του παρόντος συστήματος σε αντικείμενα που ανήκουν σε κοινές κατηγορίες πολιτιστικών αγαθών· ότι, συνεπώς, το παράρτημα της παρούσας οδηγίας δεν έχει σαν στόχο να καθορίσει τα αγαθά που επέχουν θέση «εθνικών θησαυρών» κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου 36, αλλά αποκλειστικά και μόνο τις κατηγορίες των αγαθών που ενδέχεται να χαρακτηρίζονται ούτως και που μπορούν, ως εκ τούτου, να αποτελέσουν αντικείμενο της διαδικασίας επιστροφής που θεσπίζει η παρούσα οδηγία.~~

[23] ~~ΕΕ L 395 της 31.12.92, σ. 1.~~ ΕΕ L 39 της 10.2.2009, σ. 1.

↓ 93/7/ΕΟΚ αιτιολογική σκέψη 4 (προσαρμοσμένο)

~~ότι η παρούσα οδηγία πρέπει να καλύψει και τα πολιτιστικά αγαθά που χαρακτηρίζονται ως εθνικοί θησαυροί και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα δημόσιων συλλογών ή καταλόγων εκκλησιαστικών ιδρυμάτων, πλην όμως δεν επίμπτουν σ' αυτές τις κοινές κατηγορίες.~~

↓ 93/7/ΕΟΚ αιτιολογική σκέψη 5 (προσαρμοσμένο)

(5) ~~ότι πρέπει να καθιερωθεί~~ ⌦ Η οδηγία 93/7/ΕΟΚ καθιέρωσε τη ⌫ διοικητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών σε σχέση με τους εθνικούς θησαυρούς και σε στενή συνάρτηση με τη συνεργασία τους στον τομέα των κλαπέντων έργων τέχνης, η οποία ~~θα~~ συνίσταται, ιδίως, στην καταγραφή, εκ μέρους της Ιντερπόλ και άλλων αρμόδιων φορέων που εκδίδουν παρόμοιους καταλόγους, των απολεσθέντων, κλαπέντων ή παρανόμως απομακρυνθέντων πολιτιστικών αγαθών που αποτελούν μέρος των εθνικών θησαυρών και των δημόσιων συλλογών τους.

↓ 93/7/ΕΟΚ αιτιολογική σκέψη 6 (προσαρμοσμένο)

(6) ~~ότι η~~ Η διαδικασία που ~~θεσπίζει~~ ⌦ προβλέπει ⌫ η ~~παρούσα~~ οδηγία ⌦ 93/7/ΕΟΚ αποτέλεσε ⌫ ~~αποτελεί~~ ένα πρώτο βήμα για την καθιέρωση συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών στον τομέα αυτόν και μέσα στα πλαίσια της εσωτερικής αγοράς. Ο στόχος είναι η αμοιβαία αναγνώριση των σχετικών εθνικών νομοθεσιών. ~~ότι, κατά συνέπεια, πρέπει να προβλεφθεί, ιδίως, ότι η Επιτροπή θα επικουρείται από μια συμβουλευτική επιτροπή.~~

↓ 93/7/ΕΟΚ αιτιολογική σκέψη 7 (προσαρμοσμένο)

(7) ~~ότι~~ Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. ~~3911/92~~ 116/2009 θεσπίζει, εκ παραλλήλου με την παρούσα οδηγία, ένα ~~κοινοτικό~~ ⌦ ενωσιακό ⌫ σύστημα για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών των κρατών μελών. ~~ότι η ημερομηνία μέχρι την οποία τα κράτη μέλη πρέπει να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πλησιέστερη προς την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος του εν λόγω κανονισμού· ότι, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των νομικών τους συστημάτων και την έκταση των τροποποιήσεων που χρειάζεται να επέλθουν στη νομοθεσία τους προκειμένου να εφαρμοστεί η παρούσα οδηγία, ορισμένα κράτη μέλη έχουν ανάγκη ενός μεγαλύτερου χρονικού διαστήματος,~~

⇩ νέο

(8) Η λειτουργία της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ κατέδειξε τα όρια του συστήματος για την ανάκτηση πολιτιστικών αγαθών που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί» και τα

οποία, μετά την παράνομη απομάκρυνσή τους από το έδαφος κράτους μέλους, ανακαλύφθηκαν στο έδαφος άλλου κράτους μέλους.

(9) Είναι ευκταίο τα κράτη μέλη να διαθέτουν ένα σύστημα που να εγγυάται ότι η παράνομη έξοδος ενός πολιτιστικού αγαθού που χαρακτηρίζεται ως «εθνικός θησαυρός» προς ένα άλλο κράτος μέλος δεν παρουσιάζει τον ίδιο κίνδυνο με την παράνομη εξαγωγή του εκτός της Ένωσης.

(10) Η παρούσα οδηγία πρέπει να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της ώστε να καλύπτει κάθε πολιτιστικό αγαθό που χαρακτηρίζεται ως «εθνικός θησαυρός καλλιτεχνικής, ιστορικής ή αρχαιολογικής αξίας» σύμφωνα με τη νομοθεσία ή τις εθνικές διοικητικές διαδικασίες κατά την έννοια του άρθρου 36 της Συνθήκης. Κατά την έννοια αυτή, κρίνεται σκόπιμο να καταργηθεί το κριτήριο της υπαγωγής των πολιτιστικών αγαθών σε μία από τις κατηγορίες που εξετάζονται στο παράρτημα της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ και, κατά συνέπεια, να καταργηθούν το εν λόγω παράρτημα, καθώς και το κριτήριο να αποτελούν τα πολιτιστικά αγαθά αναπόσπαστο τμήμα δημόσιων συλλογών που περιλαμβάνονται στους καταλόγους των μουσείων, των αρχείων και των ταμείων συντήρησης των βιβλιοθηκών ή αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα καταλόγων εκκλησιαστικών ιδρυμάτων. Ο σεβασμός της πολυμορφίας των εθνικών συστημάτων προστασίας των πολιτιστικών αγαθών αναγνωρίζεται από το άρθρο 36 της Συνθήκης. Σ' αυτό το πλαίσιο, λοιπόν, η αμοιβαία εμπιστοσύνη, το πνεύμα συνεργασίας και η κατανόηση μεταξύ των κρατών μελών είναι απαραίτητα στοιχεία.

(11) Κρίνεται σκόπιμο να ενταθεί η διοικητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, ώστε να διευκολυνθεί η αποτελεσματικότερη και πιο ομοιόμορφη εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα για τις κεντρικές αρχές να χρησιμοποιούν το σύστημα πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά (στο εξής «ΙΜΙ»), το οποίο προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τη διοικητική συνεργασία μέσω του Συστήματος Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά και την κατάργηση της απόφασης 2008/49/ΕΚ[24]. Θα ήταν επίσης ευκταίο να χρησιμοποιούν αυτό το σύστημα οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών στο μέτρο του δυνατού.

(12) Για να εξασφαλιστεί η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η διοικητική συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών θα πρέπει να συνάδουν με τους κανόνες της οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών[25] και, στον βαθμό που χρησιμοποιείται το σύστημα πληροφόρησης της εσωτερικής αγοράς, με τους κανόνες του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012.

(13) Είναι αναγκαίο να παραταθεί η προθεσμία που έχουν στη διάθεσή τους οι αρμόδιες αρχές του αιτούντος κράτους μέλους προκειμένου να εξακριβώσουν κατά πόσον το πολιτιστικό αγαθό που ανακαλύφθηκε σε άλλο κράτος μέλος αποτελεί πολιτιστικό αγαθό κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας. Η μεγαλύτερη προθεσμία θα ευνοούσε τη λήψη κατάλληλων μέτρων με σκοπό τη διαφύλαξη του αγαθού και, κατά περίπτωση, την πρόληψη της διαφυγής του από τη διαδικασία επιστροφής.

[24] ΕΕ L 316 της 14.11.2012, σ. 1.
[25] ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31.

(14) Αποδεικνύεται επίσης αναγκαίο να παραταθεί η προθεσμία για την άσκηση αγωγής επιστροφής σε τρία έτη από την ημερομηνία κατά την οποία το αιτούν κράτος μέλος έλαβε γνώση του τόπου όπου βρισκόταν το πολιτιστικό αγαθό και της ταυτότητας του νομέα ή κατόχου του. Για λόγους σαφήνειας, κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι η προθεσμία παραγραφής αρχίζει να υπολογίζεται από την ημερομηνία κατά την οποία η κεντρική αρχή του αιτούντος κράτους μέλους έλαβε σχετική γνώση.

(15) Το Συμβούλιο της Ένωσης αναγνώρισε την ανάγκη να ληφθούν μέτρα που να ενισχύουν την αποτελεσματικότητα όσον αφορά την πρόληψη και την καταπολέμηση των εγκληματικών πράξεων σε βάρος των πολιτιστικών αγαθών. Σ' αυτό το πλαίσιο, συνέστησε στην Επιτροπή να στηρίξει τα κράτη μέλη στην προσπάθειά τους να προστατεύουν αποτελεσματικά τα πολιτιστικά αγαθά, ώστε να προλαμβάνουν και να καταπολεμούν την παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών και, αν κρίνεται αναγκαίο, να προωθούν συμπληρωματικά μέτρα[26].

(16) Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να εξασφαλιστεί ότι όλοι οι παράγοντες της αγοράς πολιτιστικών αγαθών θα επιδεικνύουν τη δέουσα επιμέλεια κατά τις συναλλαγές πολιτιστικών αγαθών. Οι συνέπειες της απόκτησης ενός πολιτιστικού αγαθού παράνομης προέλευσης θα είναι πράγματι αποτρεπτικές μόνο αν η υποχρέωση επιστροφής του συνοδεύεται από την υποχρέωση να αποδεικνύει ο νομέας του αγαθού ότι επέδειξε τη δέουσα επιμέλεια, ώστε να μπορεί να λάβει αποζημίωση. Κατ' αυτή την έννοια, για να επιτευχθούν οι στόχοι της Ένωσης όσον αφορά την πρόληψη και την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών, κρίνεται σκόπιμο να έχει ο νομέας την υποχρέωση να αποδεικνύει ότι επέδειξε τη δέουσα επιμέλεια κατά την απόκτηση του αγαθού προκειμένου να λάβει αποζημίωση και να προβλέπεται ότι ο νομέας δεν δύναται να επικαλείται την καλή πίστη του σε περίπτωση που δεν επέδειξε τον απαιτούμενο βαθμό επιμέλειας υπό τις οικείες περιστάσεις.

(17) Για να διευκολυνθεί η ενιαία ερμηνεία της έννοιας «δέουσα επιμέλεια» από τα κράτη μέλη, κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστούν οι περιστάσεις που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ώστε να καθοριστεί αν επιδείχθηκε η δέουσα επιμέλεια.

(18) Ο σκοπός της παρούσας οδηγίας, δηλαδή να καταστεί εφικτή η επιστροφή οποιουδήποτε πολιτιστικού αγαθού χαρακτηρίζεται ως «εθνικός θησαυρός» και έχει απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και, λόγω της διάστασης και των αποτελεσμάτων του, μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης. Κατά συνέπεια, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η οποία θεσπίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ιδίου άρθρου, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη του στόχου αυτού όρια.

(19) Αφού τα καθήκοντα της συμβουλευτικής επιτροπής που δημιουργήθηκε δυνάμει του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 116/2009 έχουν καταστεί άνευ αντικειμένου λόγω της κατάργησης του παραρτήματος της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ, ενδείκνυται να καταργηθούν οι αναφορές στην εν λόγω επιτροπή.

(20) Επειδή το παράρτημα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 περιέχει κατάλογο με τις διατάξεις για τη διοικητική συνεργασία που περιλαμβάνονται στις πράξεις της

[26] Συμπεράσματα του Συμβουλίου της Ένωσης, της 13ης και 14ης Δεκεμβρίου 20011, σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση του εγκλήματος εις βάρος των πολιτιστικών αγαθών – Συμβούλιο «Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις».

Ένωσης που εφαρμόζονται μέσω του ΙΜΙ, ενδείκνυται να τροποποιηθεί το εν λόγω παράρτημα, ώστε να περιλαμβάνει την παρούσα οδηγία.

(21) Η υποχρέωση μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο πρέπει να περιοριστεί στις διατάξεις που συνιστούν ουσιώδεις τροποποιήσεις των προϋπαρχουσών οδηγιών. Η υποχρέωση μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των διατάξεων που παραμένουν αμετάβλητες προκύπτει από την οδηγία 93/7/ΕΟΚ.

(22) Με την παρούσα οδηγία δεν πρέπει να θίγονται οι υποχρεώσεις των κρατών μελών όσον αφορά τις προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των οδηγιών που αναφέρονται στο παράρτημα Ι μέρος Β,

↓ 93/7/ΕΟΚ

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοείται:

1) ως «πολιτιστικό αγαθό»: ένα αγαθό το οποίο, πριν ή μετά την παράνομη απομάκρυνσή του από το έδαφος κράτους μέλους, έχει χαρακτηριστεί ως «εθνικός θησαυρός καλλιτεχνικής, ιστορικής ή αρχαιολογικής αξίας» κατ' εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας ή των εθνικών διοικητικών διαδικασιών κατά την έννοια του άρθρου 36 της Συνθήκης·

~~και~~

~~– το οποίο ανήκει σε μία από τις κατηγορίες που αναφέρονται στο παράρτημα ή δεν ανήκει σε καμία από τις κατηγορίες αυτές, αλλά αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα·~~

~~– – δημόσιων συλλογών απαριθμούμενων στους καταλόγους των μουσείων, των αρχείων και των ταμείων συντήρησης των βιβλιοθηκών·~~

↓ 93/7/ΕΟΚ (προσαρμοσμένο)

~~Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως «δημόσιες συλλογές» νοούνται οι συλλογές που αποτελούν ιδιοκτησία κράτους μέλους, τοπικής ή περιφερειακής αρχής κράτους μέλους ή οργανισμού εδρεύοντος στο έδαφος κράτους μέλους και που χαρακτηρίζονται ως δημόσιες σύμφωνα με τη νομοθεσία αυτού του κράτους μέλους, ο δε οργανισμός αποτελεί ιδιοκτησία κράτους μέλους ή χρηματοδοτείται σε σημαντικό βαθμό από αυτό το κράτος μέλος ή από μια τοπική ή περιφερειακή αρχή,~~

↓ 93/7/ΕΟΚ (προσαρμοσμένο)

~~– – των καταλόγων εκκλησιαστικών ιδρυμάτων·~~

2) ως «παράνομα απομακρυνθέν από το έδαφος κράτους μέλους»:

α) απομακρυνθέν από το έδαφος κράτους μέλους κατά παράβαση των κανόνων του σχετικά με την προστασία των εθνικών θησαυρών ή κατά παράβαση του κανονισμού (Ε~~Ο~~Κ) αριθ. ~~3911/92~~ 116/2009,

ή

β) μη επιστραφέν μετά την παρέλευση της προθεσμίας για νόμιμη προσωρινή απομάκρυνση ή κατά παράβαση ενός από τους άλλους όρους της προσωρινής αυτής απομάκρυνσης·

3) ως «αιτούν κράτος μέλος»: το κράτος μέλος από το έδαφος του οποίου έχει απομακρυνθεί παράνομα το πολιτιστικό αγαθό·

4) ως «κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση»: το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου βρίσκεται το πολιτιστικό αγαθό που έχει απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος άλλου κράτους μέλους·

5) ως «επιστροφή»: η υλική επαναφορά του πολιτιστικού αγαθού στο έδαφος του αιτούντος κράτους μέλους·

6) ως «νομέας»: το πρόσωπο που έχει τη φυσική εξουσία επί του πολιτιστικού αγαθού για ίδιο λογαριασμό·

7) ως «κάτοχος»: το πρόσωπο που έχει φυσική εξουσία επί του πολιτιστικού αγαθού για λογαριασμό τρίτου~~.~~:

↓ 93/7/ΕΟΚ (προσαρμοσμένο)

⌦ 8) ως «δημόσιες συλλογές»: οι συλλογές που αποτελούν ιδιοκτησία κράτους μέλους, τοπικής ή περιφερειακής αρχής κράτους μέλους ή οργανισμού εδρεύοντος στο έδαφος κράτους μέλους και που χαρακτηρίζονται ως δημόσιες σύμφωνα με τη νομοθεσία αυτού του κράτους μέλους, υπό την προϋπόθεση ότι ο οργανισμός αποτελεί ιδιοκτησία του συγκεκριμένου κράτους μέλους ή μιας τοπικής ή περιφερειακής αρχής, ή χρηματοδοτείται σε σημαντικό βαθμό από το εν λόγω κράτος μέλος ή από την εν λόγω τοπική ή περιφερειακή αρχή.⌫

↓ 93/7/ΕΟΚ

Άρθρο 2

Τα πολιτιστικά αγαθά που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους επιστρέφονται, σύμφωνα με τη διαδικασία και τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3

Κάθε κράτος μέλος ορίζει μία ή περισσότερες κεντρικές αρχές, για την άσκηση των καθηκόντων που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία.

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για όλες τις κεντρικές αρχές που ορίζουν σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

↓ 93/7/ΕΟΚ (προσαρμοσμένο)

Η Επιτροπή δημοσιεύει τον κατάλογο αυτών των κεντρικών αρχών, καθώς και οποιαδήποτε τροποποίησή του, στην *Επίσημη Εφημερίδα ~~των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων~~* ⌦ *της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⌫ *, σειρά C*.

↓ 93/7/ΕΟΚ

Άρθρο 4

Οι κεντρικές αρχές των κρατών μελών συνεργάζονται και προωθούν τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών. Οι εν λόγω αρχές εκτελούν, ιδίως, τα ακόλουθα καθήκοντα:

↓ 93/7/ΕΟΚ (προσαρμοσμένο)

1) αναζητούν, κατόπιν αιτήσεως του αιτούντος κράτους μέλους, συγκεκριμένο πολιτιστικό αγαθό που έχει απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφός του, καθώς και την ταυτότητα του νομέα και/ή του κατόχου. ~~η αίτηση αυτή πρέπει να συμπεριλαμβάνει κάθε πληροφορία χρήσιμη προς διευκόλυνση της έρευνας, σχετικά, ιδίως, με το που βρίσκεται πράγματι ή εικάζεται ότι βρίσκεται το πολιτιστικό αγαθό~~·

↓ 93/7/ΕΟΚ
⇨ νέο

2) απευθύνουν κοινοποίηση στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, σε περίπτωση ανακάλυψης πολιτιστικού αγαθού στο έδαφός τους και εάν μπορεί ευλόγως να συναχθεί ότι το εν λόγω αγαθό απομακρύνθηκε παράνομα από το έδαφος άλλου κράτους μέλους·

3) διευκολύνουν τις αρμόδιες αρχές του αιτούντος κράτους μέλους να εξακριβώσουν αν το εν λόγω αγαθό αποτελεί πολιτιστικό αγαθό, υπό τον όρο ότι η εξακρίβωση πραγματοποιείται εντός ~~δωμήνου~~ ⇨ πέντε μηνών ⇦ από την κοινοποίηση που προβλέπει το σημείο 2. Εάν η εξακρίβωση δεν γίνει εντός της ταχθείσας προθεσμίας, τα σημεία 4 και 5 δεν τυγχάνουν εφαρμογής·

4) λαμβάνουν, εάν χρειαστεί, και σε συνεργασία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, τα αναγκαία μέτρα για την υλική συντήρηση του πολιτιστικού αγαθού·

5) εμποδίζουν, με τα αναγκαία προσωρινά μέτρα, κάθε πράξη διαφυγής του πολιτιστικού αγαθού από τη διαδικασία επιστροφής·

↓ 93/7/ΕΟΚ (προσαρμοσμένο)

6) μεσολαβούν μεταξύ του νομέα και/ή του κατόχου και του αιτούντος κράτους μέλους όσον αφορά την επιστροφή. ~~για το σκοπό αυτό, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους, προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, μπορούν, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 5, να διευκολύνουν, κατ' αρχήν, την εφαρμογή διαδικασίας διαιτησίας, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση και εφόσον το αιτούν κράτος και ο νομέας ή ο κάτοχος δώσουν τη ρητή συγκατάθεσή τους.~~

↓ 93/7/ΕΟΚ (προσαρμοσμένο)

⌦ Για τους σκοπούς του σημείου 1), η αίτηση του κράτους μέλους περιλαμβάνει κάθε χρήσιμη πληροφορία προς διευκόλυνση της έρευνας, σχετικά, ιδίως, με τον τόπο όπου βρίσκεται πράγματι ή εικάζεται ότι βρίσκεται το πολιτιστικό αγαθό. ⌫

⌦ Για τους σκοπούς του σημείου 6), οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορούν, με την επιφύλαξη του άρθρου 5, να διευκολύνουν την εφαρμογή διαδικασίας διαιτησίας, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση και με την προϋπόθεση ότι το αιτούν κράτος και ο νομέας ή ο κάτοχος δώσουν τη ρητή συγκατάθεσή τους. ⌫

⇩ νέο

Οι κεντρικές αρχές των κρατών μελών χρησιμοποιούν το σύστημα πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά (στο εξής «ΙΜΙ»), το οποίο θεσπίζεται με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 με σκοπό τη συνεργασία και τη μεταξύ τους διαβούλευση. Τα κράτη μέλη αποφασίζουν σχετικά με τη χρήση του ΙΜΙ για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας μέσω των άλλων αρμόδιων αρχών.

↓ 93/7/ΕΟΚ

Άρθρο 5

Το αιτούν κράτος μέλος μπορεί να ασκήσει, ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου του κράτους μέλους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση, αγωγή κατά του νομέα, και, ελλείψει νομέα, κατά του κατόχου, με αίτημα την επιστροφή πολιτιστικού αγαθού που έχει απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφός του.

Για να γίνει δεκτή η αγωγή, το εισάγον δικόγραφο πρέπει να συνοδεύεται από:

α) έγγραφο όπου περιγράφεται το αγαθό που αποτελεί αντικείμενο της διαφοράς και όπου βεβαιώνεται ότι αποτελεί πολιτιστικό αγαθό·;

β) δήλωση των αρμοδίων αρχών του αιτούντος κράτους μέλους, σύμφωνα με την οποία το πολιτιστικό αγαθό απομακρύνθηκε παράνομα από το έδαφός του.

Άρθρο 6

Η κεντρική αρχή του αιτούντος κράτους μέλους ενημερώνει αμελλητί την κεντρική αρχή του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση ότι ασκήθηκε αγωγή για την επιστροφή του εν λόγω αγαθού.

Η κεντρική αρχή του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση ενημερώνει, αμελλητί, τις κεντρικές αρχές των λοιπών κρατών μελών.

⇩ νέο

Κάθε ανταλλαγή πληροφοριών πραγματοποιείται μέσω του ΙΜΙ.

↓ 93/7/ΕΟΚ (προσαρμοσμένο)
⇨ νέο

Άρθρο 7

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν στη νομοθεσία τους ότι η κατά την παρούσα οδηγία αγωγή επιστροφής παραγράφεται μετά την παρέλευση ~~ενός έτους~~ ⇨ τριών ετών ⇦ από την ημερομηνία κατά την οποία ⌦ η κεντρική αρχή του αιτούντος κράτους μέλους ⌫ ~~το αιτούν κράτος μέλος~~ έλαβε γνώση του τόπου όπου βρισκόταν το πολιτιστικό αγαθό και της ταυτότητας του νομέα ή του κατόχου του.

↓ 93/7/ΕΟΚ

Η εν λόγω αγωγή παραγράφεται οπωσδήποτε μετά την παρέλευση τριάντα ετών από την ημερομηνία κατά την οποία το πολιτιστικό αγαθό απομακρύνθηκε παράνομα από το έδαφος του αιτούντος κράτους μέλους.

Αν όμως το αγαθό αποτελεί τμήμα δημόσιας συλλογής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 σημείο 8)~~1~~, ή εκκλησιαστικών αγαθών στα κράτη μέλη όπου υπόκεινται σε ειδικό σύστημα προστασίας σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, η αγωγή για επιστροφή παραγράφεται μετά την παρέλευση 75 ετών, εκτός εάν πρόκειται για κράτη μέλη όπου η αγωγή είναι απαράγραπτη ή αν υπάρχουν διμερείς συμφωνίες μεταξύ κρατών μελών που ορίζουν προθεσμία μεγαλύτερη των 75 ετών.

2. Η αγωγή για επιστροφή δεν γίνεται δεκτή εάν η απομάκρυνση από το έδαφος του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση δεν είναι πλέον παράνομη κατά τον χρόνο άσκησης της αγωγής.

Άρθρο 8

Με την επιφύλαξη των άρθρων 7 και 13, η επιστροφή του συγκεκριμένου πολιτιστικού αγαθού διατάσσεται από το αρμόδιο δικαστήριο, εάν αποδειχθεί ότι το αγαθό αυτό αποτελεί πολιτιστικό αγαθό κατά την έννοια του άρθρου 1 ~~παράγραφος~~ σημείο 1, και ότι απομακρύνθηκε από το εθνικό έδαφος παράνομα.

↓ 93/7/ΕΟΚ (προσαρμοσμένο)

Άρθρο 9

Εφόσον διαταχθεί η επιστροφή του πολιτιστικού αγαθού, το αρμόδιο δικαστήριο του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση ορίζει υπέρ του νομέα εύλογη αποζημίωση ~~την οποία αυτό κρίνει~~ ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις, με την προϋπόθεση ~~εφόσον κρίνει~~ ότι ο νομέας ⌦ αποδεικνύει ότι ⌫ επέδειξε τη δέουσα επιμέλεια κατά την απόκτηση του αγαθού.

⇩ νέο

Για να εξακριβωθεί αν ο νομέας επέδειξε τη δέουσα επιμέλεια, λαμβάνονται υπόψη όλες οι συνθήκες απόκτησης, ιδίως η τεκμηρίωση σχετικά με την προέλευση του αγαθού, οι άδειες εξόδου που απαιτούνται δυνάμει του δικαίου του αιτούντος κράτους μέλους, η ιδιότητα των μερών, το καταβληθέν ποσό, η εξέταση από τον νομέα των προσβάσιμων μητρώων για τα κλαπέντα πολιτιστικά αγαθά, κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία και έγγραφο που θα μπορούσε λογικά να είχε αποκτήσει, η διαβούλευση με οργανισμούς στους οποίους θα μπορούσε να είχε πρόσβαση, καθώς και οποιαδήποτε άλλη ενέργεια στην οποία θα είχε προβεί ένα λογικό άτομο υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες.

Ο νομέας δεν μπορεί να επικαλεστεί την καλή πίστη αν δεν επέδειξε τον βαθμό επιμέλειας που απαιτούσαν οι περιστάσεις.

🡻 93/7/ΕΟΚ

~~Το βάρος της απόδειξης διέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση.~~

Σε περίπτωση δωρεάς ή κληρονομικής διαδοχής, ο νομέας δεν μπορεί να τύχει ευνοϊκότερης μεταχείρισης από την επιφυλασσόμενη στο πρόσωπο εκείνο από το οποίο απέκτησε το αγαθό για τον λόγο αυτό.

Το αιτούν κράτος μέλος υποχρεούται να καταβάλλει την εν λόγω αποζημίωση κατά την επιστροφή του αγαθού.

Άρθρο 10

Οι δαπάνες που προκύπτουν από την εκτέλεση της απόφασης που διατάσσει την επιστροφή του πολιτιστικού αγαθού βαρύνουν το αιτούν κράτος μέλος. Το ίδιο ισχύει και για το κόστος των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 4 σημείο 4.

Άρθρο 11

Η καταβολή της εύλογης αποζημίωσης του άρθρου 9 και των δαπανών του άρθρου 10 δεν θίγει το δικαίωμα του αιτούντος κράτους μέλους να αξιώσει την απόδοση των ποσών αυτών από τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για την παράνομη απομάκρυνση του πολιτιστικού αγαθού από το έδαφός του.

Άρθρο 12

Η κυριότητα επί του πολιτιστικού αγαθού μετά την επιστροφή του διέπεται από το δίκαιο του αιτούντος κράτους μέλους.

Άρθρο 13

Η παρούσα οδηγία ισχύει μόνο για τα πολιτιστικά αγαθά που απομακρύνθηκαν παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους από την 1η Ιανουαρίου 1993 και μετά.

↓ 93/7/ΕΟΚ (προσαρμοσμένο) ⇨ νέο

Άρθρο 14

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να επεκτείνουν την υποχρέωση επιστροφής ~~πολιτιστικών αγαθώνde πολιτιστικών αγαθών και σε άλλες κατηγορίες πολιτιστικών αγαθών~~ ⌦ και σε άλλα πολιτιστικά αγαθά ⌫ εκτός από εκείν~~αες~~ που ~~απαριθμούνται~~ ⌦ καθορίζονται ⌫ στο ~~παράρτημα~~ ⇨ άρθρο 1 σημείο 1) ⇦ .

↓ 93/7/ΕΟΚ ⇨ νέο

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν το σύστημα που προβλέπει η παρούσα οδηγία στις αιτήσεις επιστροφής πολιτιστικών αγαθών που απομακρύνθηκαν παράνομα από το έδαφος άλλων κρατών μελών πριν από την 1η Ιανουαρίου 1993.

Άρθρο 15

Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τη δυνατότητα άσκησης, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών, αγωγών και ποινικών διώξεων από το αιτούν κράτος μέλος και/ή τον νομέα του κλαπέντος πολιτιστικού αγαθού.

Άρθρο 16

1. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή, κάθε ~~τρία χρόνια~~ ⇨ πέντε έτη ⇦ , και για πρώτη φορά ~~το Φεβρουάριο του 1996~~ ⇨ […] ⇦ , έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

↓ 93/7/ΕΟΚ (προσαρμοσμένο) ⇨ νέο

2. Η Επιτροπή υποβάλλει κάθε ~~τρία χρόνια~~ ⇨ πέντε έτη ⇦ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην ⌦ Ευρωπαϊκή ⌫ Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση αξιολόγησης σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. ⇨ Η εν λόγω έκθεση συνοδεύεται ενδεχομένως από κατάλληλες προτάσεις. ⇦

↓ 93/7/ΕΟΚ

~~3. Μετά από περίοδο εφαρμογής τριών ετών, το Συμβούλιο επανεξετάζει την αποτελεσματικότητα της παρούσας οδηγίας, και, με βάση την πρόταση της Επιτροπής, προβαίνει στις ενδεχόμενες αναγκαίες προσαρμογές.~~

~~4. Οπωσδήποτε, το Συμβούλιο, με βάση πρόταση της Επιτροπής, προβαίνει, ανά τριετία σε εξέταση και, ενδεχομένως, ενημέρωση των ποσών που αναφέρονται στο παράρτημα, ανάλογα με τους οικονομικούς και νομισματικούς δείκτες στην Κοινότητα.~~

~~*Άρθρο 17*~~

~~Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή που ιδρύεται βάσει του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3911/92.~~

~~Η επιτροπή εξετάζει τα θέματα που απορρέουν από την εφαρμογή του παραρτήματος της παρούσας οδηγίας, τα οποία τίθενται από τον πρόεδρό της είτε ιδία πρωτοβουλία είτε κατόπιν αιτήσεως του αντιπροσώπου ενός κράτους μέλους.~~

⇩ νέο

Άρθρο 17

Στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012, προστίθεται το ακόλουθο σημείο 6:

«6. Οδηγία xxxx/xx/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους (*): άρθρα 4 και 6.

(*) ΕΕ L […].»

🡻 93/7/ΕΟΚ (προσαρμοσμένο)

Άρθρο 18

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με ~~την παρούσα οδηγία εντός εννέα μηνών από την έκδοσή της, εκτός από ό,τι αφορά το Βασίλειο του Βελγίου, την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, που πρέπει να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία εντός δώδεκα μηνών το αργότερο από την ημερομηνία της έκδοσής της~~ ⌦ τα [ακόλουθα] άρθρα: [άρθρο 1 σημείο 1, άρθρο 4 πρώτο εδάφιο σημείο 3, άρθρο 4 τέταρτο εδάφιο, άρθρο 6 τρίτο εδάφιο, άρθρο 7, άρθρο 9 και άρθρο 16] της παρούσας οδηγίας ⌫ το αργότερο δώδεκα μήνες από την ημερομηνία έκδοσής της.

~~Πληροφορούν~~ ⌦ Κοινοποιούν ⌫ αμέσως στην Επιτροπή ⌦ το κείμενο των εν λόγω διατάξεων ⌫. Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. ⌦ Οι εν λόγω διατάξεις περιλαμβάνουν, επίσης, δήλωση που διευκρινίζει ότι οι αναφορές στην/στις οδηγία/-ες που καταργείται/-ούνται από την παρούσα οδηγία, οι οποίες περιέχονται στις ισχύουσες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, θεωρούνται ότι γίνονται στην παρούσα οδηγία. ⌫ Οι λεπτομερείς διατάξεις για την αναφορά αυτή ⌦ και η διατύπωση αυτής της αναφοράς ⌫ καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

🡻

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 19

Η οδηγία 93/7/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία ή τις οδηγίες στο παράρτημα Ι μέρος Α, καταργούνται από […], με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά τις προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και εφαρμογής των οδηγιών που εμφαίνονται στο παράρτημα Ι μέρος Β.

Οι αναφορές στην καταργούμενη οδηγία θεωρούνται ως αναφορές στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος ΙΙ.

Άρθρο 20

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα μετά τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τα άρθρα […] εφαρμόζονται από την […].

↓ 93/7/ΕΟΚ

Άρθρο 21

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, […]

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Ο Πρόεδρος	*Ο Πρόεδρος*

↓ 93/7/ΕΟΚ

~~ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ~~

~~Κατηγορίες αγαθών οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 δεύτερη περίπτωση και στις οποίες πρέπει να ανήκουν τα αγαθά που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί» κατά την έννοια του άρθρου 36 της συνθήκης, προκειμένου να υπάρχει δυνατότητα επιστροφής τους σύμφωνα με την παρούσα οδηγία~~

~~Α. 1. Αρχαιολογικά αντικείμενα ηλικίας άνω των 100 ετών, προερχόμενα από:~~

~~– χερσαίες και υποθαλάσσιες ανασκαφές και ανακαλύψεις,~~

~~– αρχαιολογικούς χώρους,~~

~~– αρχαιολογικές συλλογές.~~

~~2. Στοιχεία που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα καλλιτεχνικών, ιστορικών ή θρησκευτικών μνημείων και προέρχονται από το διαμελισμό τους, ηλικίας άνω των 100 ετών.~~

↓ 96/100/ΕΚ άρθρο 1 σημείο 1 στοιχείο α)

~~3. Ζωγραφικοί πίνακες, άλλοι από αυτούς που περιλαμβάνονται στις κατηγορίες 3 α ή 4 που έχουν φιλοτεχνηθεί εξ ολοκλήρου με το χέρι, σε οποιοδήποτε υπόστρωμα και με οποιοδήποτε υλικό[27].~~

↓ 96/100/ΕΚ άρθρο 1 σημείο 1 στοιχείο β)

~~3 Α. Υδατογραφίες (ακουαρέλλες), κρητιδογραφίες (παστέλ) και υδροκομμιογραφίες (γκουάς), που έχουν φιλοτεχνηθεί εξ ολοκλήρου με το χέρι σε οποιοδήποτε υπόστρωμα[1].~~

↓ 96/100/ΕΚ άρθρο 1 σημείο 1 στοιχείο γ)

~~4. Ψηφιδωτά, εκτός εκείνων που εμπίπτουν στις κατηγορίες 1 ή 2, που έχουν γίνει εξ ολοκλήρου με το χέρι, με οποιοδήποτε υλικό, και σχέδια που έχουν γίνει εξ ολοκλήρου με το χέρι, σε οποιοδήποτε υπόστρωμα και με οποιοδήποτε υλικό[1].~~

[27] ~~Ηλικίας άνω των 50 ετών και μη ανήκοντα στους δημιουργούς τους.~~

↓ 93/7/ΕΟΚ

~~5. Πρωτότυπα έργα χαρακτικής, χαλκογραφίας, μεταξοτυπίας και λιθογραφίας και οι αντίστοιχες πρωτότυπες «μήτρες», καθώς και οι πρωτότυπες αφίσες[1].~~

~~6. Πρωτότυπα έργα αγαλματοποιίας ή γλυπτικής και αντίγραφα που έχουν φιλοτεχνηθεί με την ίδια μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε για το πρωτότυπο1, εκτός των υπαγόμενων στην κατηγορία[1].~~

~~7. Φωτογραφίες, ταινίες και τα αρνητικά τους[1].~~

~~8. Αρχέτυπα και χειρόγραφα, καθώς και γεωγραφικοί χάρτες και παρτιτούρες, μεμονωμένα ή σε συλλογή[1].~~

~~9. Βιβλία ηλικίας άνω των 100 ετών, μεμονωμένα ή σε συλλογή.~~

~~10. Έντυποι γεωγραφικοί χάρτες ηλικίας άνω των 200 ετών.~~

~~11. Αρχεία πάσης φύσεως, περιέχοντα στοιχεία ηλικίας άνω των 50 ετών, σε οποιοδήποτε υπόστρωμα.~~

~~12. α) Συλλογές[28] και δείγματα προερχόμενα από συλλογές ζωολογίας, βοτανικής, ορυκτολογίας ή ανατομίας.~~

~~β) συλλογές[2] που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψη ιστορική, παλαιοντολογική, εθνογραφική ή νομισματική.~~

~~13. Μεταφορικά μέσα ηλικίας άνω των 75 ετών.~~

~~14. Άλλα είδη παλαιοπωλείου, ηλικίας άνω των 50 ετών, μη υπαγόμενα στις κατηγορίες Α.1 έως Α.13.~~

~~Τα πολιτιστικά αγαθά που ανήκουν στις κατηγορίες Α.1 έως Α.14 καλύπτονται από την παρούσα οδηγία μόνον αν η αξία τους είναι ίση ή μεγαλύτερη από τα κατώτατα όρια που ορίζονται στο μέρος Β.~~

~~Β. **Κατώτατα όρια που ισχύουν για ορισμένες κατηγορίες που αναφέρονται στο μέρος Α (σε ευρώ)**~~

↓ 2001/38/ΕΚ άρθρο 1 σημείο 1

~~*ΑΞΙΕΣ:*~~

~~ανεξαρτήτως αξίας~~

↓ 93/7/ΕΟΚ

~~– 1 (αρχαιολογικά αντικείμενα)~~

~~– 2 (αντικείμενα προερχόμενα από διαμελισμό μνημείων)~~

[28] ~~Όπως ορίζονται από το Δικαστήριο στην απόφαση αριθ. 252/84: «Είδη συλλογών κατά την έννοια της κλάσης 99.05 του κοινού δασμολογίου είναι εκείνα που έχουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά ώστε να περιληφθούν σε συλλογή, δηλαδή τα είδη που είναι σχετικώς σπάνια, δεν χρησιμοποιούνται συνήθως κατά τον αρχικό τους προορισμό, αποτελούν αντικείμενο ειδικών συναλλαγών εκτός του συνήθους εμπορίου των πρακτικώς χρήσιμων ομοειδών αντικειμένων και έχουν μεγάλη αξία.»~~

~~– 8 (αρχέτυπα και χειρόγραφα)~~

~~– 11 (αρχεία)~~

~~*15 000*~~

~~– 4 (ψηφιδωτά και σχέδια)~~

~~– 5 (έργα χαρακτικής)~~

~~– 7 (φωτογραφίες)~~

~~– 10 (έντυποι γεωγραφικοί χάρτες)~~

↓ 96/100/ΕΚ άρθρο 1 σημείο 2

~~*30 000*~~

~~– 3 A [υδατογραφίες (ακουαρέλλες), κρητιδογραφίες (παστέλ) και υδροκομμιογραφίες (γκουάς)]~~

↓ 93/7/ΕΟΚ

~~*50 000*~~

~~– 6 (έργα αγαλματοποιίας)~~

~~– 9 (βιβλία)~~

~~– 12 (συλλογές)~~

~~– 13 (μεταφορικά μέσα)~~

~~– 14 (λοιπά αντικείμενα)~~

~~*150 000*~~

~~– 3 (πίνακες ζωγραφικής)~~

~~Η πλήρωση των προϋποθέσεων οικονομικής αξίας κρίνεται κατά την υποβολή της αίτησης επιστροφής. Οικονομική αξία είναι η αξία του πολιτιστικού αγαθού στο κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση.~~

↓ 2001/38/ΕΚ άρθρο 1 σημείο 2

~~Για τα κράτη μέλη των οποίων το νόμισμα δεν είναι το ευρώ, οι αξίες που εκφράζονται σε ευρώ στο παράρτημα μετατρέπονται και εκφράζονται στα εθνικά νομίσματα με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία της 31ης Δεκεμβρίου 2001 που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*. Η ισοτιμία στα εθνικά νομίσματα αναθεωρείται ανά διετία, με ισχύ από την 31η Δεκεμβρίου 2001. Ο υπολογισμός της εν λόγω ισοτιμίας βασίζεται στο μέσο όρο της καθημερινής αξίας αυτών των νομισμάτων, εκφρασμένων σε ευρώ, κατά το εικοσιτετράμηνο που λήγει την τελευταία ημέρα του μηνός Αυγούστου ο οποίος προηγείται της αναθεώρησης η οποία αρχίζει να ισχύει την 31η Δεκεμβρίου. Η εν λόγω μέθοδος υπολογισμού επανεξετάζεται, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, από τη συμβουλευτική επιτροπή πολιτιστικών αγαθών, καταρχήν δύο έτη μετά την πρώτη εφαρμογή της. Για κάθε αναθεώρηση, οι αξίες που εκφράζονται σε ευρώ και οι ισοτιμίες στα εθνικά νομίσματα δημοσιεύονται περιοδικώς στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* ήδη από τις πρώτες ημέρες του Νοεμβρίου ο οποίος προηγείται της ημερομηνίας από την οποία οι αναθεωρημένες τιμές τίθενται σε ισχύ.~~

↑

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Μέρος Α

Καταργούμενη οδηγία με κατάλογο των διαδοχικών τροποποιήσεών της
(που αναφέρονται στο άρθρο 19)

Οδηγία 93/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου	(ΕΕ L 74 της 27.3.1993, σ. 74)
Οδηγία 96/100/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου	(ΕΕ L 60 της 1.3.1997, σ. 59)
Οδηγία 2001/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου	(ΕΕ L 187 της 10.7.2001, σ. 43)

Μέρος Β

Κατάλογος ημερομηνιών μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο
(που αναφέρονται στο άρθρο 19)

Οδηγία	Προθεσμία μεταφοράς
93/7/ΕΟΚ	15.12.1993[29]
96/100/ΕΚ	1.9.1997
2001/38/ΕΚ	31.12.2001

[29] Η καταληκτική ημερομηνία μεταφοράς για το Βέλγιο, τη Γερμανία και τις Κάτω Χώρες ήταν η 15η Μαρτίου 1994.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Οδηγία 93/7/ΕΟΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1 σημείο 1 πρώτη περίπτωση	Άρθρο 1 σημείο1
Άρθρο 1 σημείο 1 δεύτερη περίπτωση, εισαγωγική φράση	_____
Άρθρο 1 σημείο 1 δεύτερη περίπτωση πρώτη υποπερίπτωση πρώτο εδάφιο	_____
Άρθρο 1 σημείο 1 δεύτερη περίπτωση πρώτη υποπερίπτωση δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 1 σημείο 8
Άρθρο 1 σημείο 1 δεύτερη περίπτωση δεύτερη υποπερίπτωση	_____
Άρθρο 1 σημείο 2 πρώτη περίπτωση	Άρθρο 1 σημείο 2 στοιχείο α)
Άρθρο 1 σημείο 2 δεύτερη περίπτωση	Άρθρο 1 σημείο 2 στοιχείο β)
Άρθρο 1 σημεία 3 έως 7	Άρθρο 1 σημεία 3 έως 7
Άρθρα 2 και 3	Άρθρα 2 και 3
Άρθρο 4 πρώτο εδάφιο	Άρθρο 4 πρώτο εδάφιο
Άρθρο 4 σημείο 1 δεύτερη περίοδος	Άρθρο 4 δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 4, σημείο 6 δεύτερη περίοδος	Άρθρο 4 τρίτο εδάφιο
_____	Άρθρο 4 τέταρτο εδάφιο
Άρθρο 5 πρώτο εδάφιο	Άρθρο 5 πρώτο εδάφιο
Άρθρο 5 δεύτερο εδάφιο πρώτη περίπτωση	Άρθρο 5 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α)
Άρθρο 5 δεύτερο εδάφιο δεύτερη περίπτωση	Άρθρο 5 δεύτερο εδάφιο στοιχείο β)
Άρθρο 6, πρώτο εδάφιο	Άρθρο 6 πρώτο εδάφιο
Άρθρο 6 δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 6 δεύτερο εδάφιο
_____	Άρθρο 6 τρίτο εδάφιο
Άρθρα 7 και 8	Άρθρα 7 και 8
Άρθρο 9 πρώτο εδάφιο	Άρθρο 9 πρώτο εδάφιο
Άρθρο 9 δεύτερο εδάφιο	_____
_____	Άρθρο 9 δεύτερο εδάφιο

_____	Άρθρο 9 τρίτο εδάφιο
Άρθρο 9 τρίτο και τέταρτο εδάφιο	Άρθρο 9 τέταρτο και πέμπτο εδάφιο
Άρθρα 10 έως 15	Άρθρα 10 έως 15
Άρθρο 16 παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 16 παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 16 παράγραφος 3	_____
Άρθρο 16 παράγραφος 4	_____
Άρθρο 17	_____
_____	Άρθρο 17
Άρθρο 18	Άρθρο 18 παράγραφος 1
_____	Άρθρο 18 παράγραφος 2
_____	Άρθρο 19
_____	Άρθρο 20 πρώτο εδάφιο
_____	Άρθρο 20 δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 19	Άρθρο 21
Παράρτημα	_____
_____	Παράρτημα I
_____	Παράρτημα II

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Ονομασία της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.2. Σχετικός/-οί τομέας/-είς πολιτικής που αφορά/-ούν τη δομή ΔΒΔ/ΠΒΔ

1.3. Χαρακτήρας της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.4. Στόχος/-οι

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικός αντίκτυπος

1.7. Προβλεπόμενος/-οι τρόπος/-οι διαχείρισης

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Διατάξεις στον τομέα της παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων

2.2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομέας/-είς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμή/-ές των δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

3.2. Εκτιμώμενος αντίκτυπος στις δαπάνες

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες

3.2.2. Εκτιμώμενος αντίκτυπος στις επιχειρησιακές πιστώσεις

3.2.3. Εκτιμώμενος αντίκτυπος στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα

3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

3.2.5. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Ονομασία της πρότασης/πρωτοβουλίας

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους (αναδιατύπωση)

1.2. Σχετικός/-οί τομέας/-είς πολιτικής που αφορά/-ούν τη δομή ΔΒΔ/ΠΒΔ[30]

Τίτλος 2 – Επιχειρήσεις – Κεφάλαιο 02 03: Εσωτερική αγορά προϊόντων και τομεακές πολιτικές

1.3. Χαρακτήρας της πρότασης/πρωτοβουλίας

Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά **δράση αναπροσανατολισμένη προς νέα δράση**.

1.4. Στόχος/-οι

1.4.1. Πολυετής/-είς στρατηγικός/-οί στόχος/-οι της Επιτροπής τους οποίους αφορά η πρόταση/πρωτοβουλία

Ενίσχυση της προστασίας των πολιτιστικών αγαθών στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς.

1.4.2. Ειδικός/-οί στόχος/-οι και δραστηριότητα/-ες ΔΒΔ/ΠΒΔ

Ειδικός στόχος: Να δοθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη να ανακτήσουν τα πολιτιστικά αγαθά που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί» τα οποία έχουν απομακρυνθεί από το έδαφος ενός κράτους μέλους από το 1993 και μετά.

1.4.3. Αναμενόμενο/-α αποτέλεσμα/-τα και επιπτώσεις

Να προσδιοριστούν τα αποτελέσματα που αναμένεται να έχει η πρόταση/πρωτοβουλία όσον αφορά τους στοχοθετημένους/-ες δικαιούχους/ομάδες.

Στόχος της παρούσας πρότασης είναι να αυξηθεί ο αριθμός επιστροφών των πολιτιστικών αγαθών που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί» και να μειωθεί το κόστος τους. Η πρόταση θα επηρεάσει την πρόληψη και την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών στην Ένωση.

1.4.4. Δείκτες αποτελεσμάτων και επιπτώσεων

Να προσδιοριστούν οι δείκτες για την παρακολούθηση της υλοποίησης της πρότασης/πρωτοβουλίας.

- Να αυξηθεί ο αριθμός των διαδικασιών επιστροφής,

- Να αυξηθεί ο αριθμός των επιστροφών πολιτιστικών αγαθών που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί»,

- Να εξασφαλιστεί η παρακολούθηση των αιτήσεων αναζήτησης ενός πολιτιστικού αγαθού κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 1 της οδηγίας,

- Να εξασφαλιστεί η παρακολούθηση των κοινοποιήσεων ανακάλυψης ενός πολιτιστικού αγαθού κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 2 της οδηγίας,

- Να καταστεί εφικτή η συγκρισιμότητα των στατιστικών στοιχείων σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας,

[30] ΔΒΔ: διαχείριση βάσει δραστηριοτήτων – ΠΒΔ: προϋπολογισμός βάσει δραστηριοτήτων.

- Να διεξαχθεί έρευνα ικανοποίησης στις κεντρικές αρχές σχετικά με τη χρήση του συστήματος IMI.

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών

Ο γενικός στόχος της παρούσας πρωτοβουλίας είναι να συμβάλει στην προστασία των πολιτιστικών αγαθών στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς, διευκολύνοντας την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί» και τα οποία έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους από το 1993 και μετά.

1.5.2. Προστιθέμενη αξία παρέμβασης της ΕΕ

Η διασυνοριακή διάσταση της παράνομης εξόδου των πολιτιστικών αγαθών καθιστά την Ένωση καταλληλότερη να αναλάβει δράση στον συγκεκριμένο τομέα.

1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Από τις αξιολογήσεις της οδηγίας 93/7/ΕΟΚ προκύπτει ότι το ισχύον σύστημα έχει περιορισμένη αποτελεσματικότητα όσον αφορά την επιστροφή ορισμένων πολιτιστικών αγαθών που χαρακτηρίζονται ως «εθνικοί θησαυροί».

Από τις μελέτες ή τις εκθέσεις εμπειρογνωμόνων σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών, η Επιτροπή διαπίστωσε επίσης την αναγκαιότητα αναθεώρησης της οδηγίας.

1.5.4. Συνέπεια και ενδεχόμενη συνέργεια με άλλα συναφή μέσα

Η παρούσα πρωτοβουλία είναι πλήρως συγκρίσιμη με τα άλλα μέτρα και πολιτικές όσον αφορά τα πολιτιστικά αγαθά.

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικός αντίκτυπος

Πρόταση/πρωτοβουλία **απεριόριστης διάρκειας**

1.7. Προβλεπόμενος/-οι τρόπος/-οι διαχείρισης[31]

Κεντρική άμεση διαχείριση από την Επιτροπή

[31] Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Διατάξεις στον τομέα της παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων

Προσδιορισμός της συχνότητας και των όρων των εν λόγω διατάξεων.

Το άρθρο 16 ορίζει τους τρόπους αξιολόγησης και παρακολούθησης που θα επιτρέψουν στα άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας. Οι εκθέσεις εφαρμογής και οι εκθέσεις αξιολόγησης της οδηγίας θα καταρτίζονται ανά πενταετία.

2.2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Κίνδυνος/-οι που έχει/-ουν επισημανθεί

Δεν διαπιστώθηκαν δημοσιονομικοί κίνδυνοι.

2.2.2. Προβλεπόμενη/-ες μέθοδος/-οι ελέγχου

Οι προβλεπόμενες μέθοδοι ελέγχου καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1268/2012.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας.

Η Επιτροπή πρέπει να εξασφαλίζει την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων, με τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων και με την είσπραξη αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, καθώς και, σε περίπτωση που διαπιστώνονται παρατυπίες, με την επιβολή αποτελεσματικών, ανάλογων και αποτρεπτικών κυρώσεων, σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95, (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 και (ΕΚ) αριθ. 1073/1999.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομέας/-είς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμή/-ές των δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

- Υφιστάμενες γραμμές των δαπανών του προϋπολογισμού

  Σύμφωνα με τη σειρά των τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και των γραμμών του προϋπολογισμού.

Τομέας πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή προϋπολογισμού	Χαρακτήρας της δαπάνης	Συμμετοχή			
		ΔΠ/ΜΔΠ (32)	χωρών της ΕΖΕΣ[33]	υποψηφίων χωρών[34]	τρίτων χωρών	Κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού
[…]	[XX.YY.YY.YY] […]	ΔΠ/ΜΔΠ				

Νέες γραμμές του προϋπολογισμού, των οποίων έχει ζητηθεί η δημιουργία

Σύμφωνα με τη σειρά των τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και των γραμμών του προϋπολογισμού.

Τομέας πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή προϋπολογισμού	Χαρακτήρας της δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός [Τίτλος……]	ΔΠ/ΜΔΠ	χωρών της ΕΖΕΣΑΕΛΕ	υποψηφίων χωρών	τρίτων χωρών	Κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού
	[XX.YY.YY.YY]		ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧΙ

32 ΔΠ = Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

33 ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

34 Υποψήφιες χώρες και, εφόσον ενδείκνυται, δυνάμει υποψήφιες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων.

3.2. Εκτιμώμενος αντίκτυπος στις δαπάνες

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες

σε εκατ. ευρώ (με 3 δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου:		

ΓΔ: ENTR			2015	2016	2017	2018	2019	**ΣΥΝΟΛΟ**
• Επιχειρησιακές πιστώσεις			0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τη ΓΔ ENTR	Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων	=1+1α +3	0	0	0	0	0	0
	Πληρωμές	=2+2α +3	0	0	0	0	0	0

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου:	**5**	«Διοικητικές δαπάνες»

ΓΔ ENTR		2015	2016	2017	2018	2019	**ΣΥΝΟΛΟ**
• Ανθρώπινοι πόροι		0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	**1,0**
• Άλλες διοικητικές δαπάνες		0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	**0,25**
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ ENTR	Πιστώσεις	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	**1,25**
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τον ΤΟΜΕΑ 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	**1,25**
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τους ΤΟΜΕΙΣ 1 έως 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	**1,25**
	Πληρωμές	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	**1,25**

3.2.2. Εκτιμώμενος αντίκτυπος στις επιχειρησιακές πιστώσεις

Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων

3.2.3. Εκτιμώμενος αντίκτυπος στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα

3.2.3.1. Συνοπτική παρουσίαση

Η πρόταση προβλέπει τη χρήση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως περιγράφεται στη συνέχεια.

Σε εκατ. ευρώ (με 3 δεκαδικά ψηφία)

	2015	2016	2017	2018	2019	**ΣΥΝΟΛΟ**
ΤΟΜΕΑΣ 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου						
Ανθρώπινοι πόροι	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	**1,0**
Άλλες διοικητικές δαπάνες	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	**0,25**
Υποσύνολο ΤΟΜΕΑ 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	**1,25**
Εκτός του ΤΟΜΕΑ 5[35] του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου						
Ανθρώπινοι πόροι	0	0	0	0	0	0
Λοιπές δαπάνες διοικητικής φύσης	0	0	0	0	0	0
Υποσύνολο εκτός του ΤΟΜΕΑ 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	**0,25**	**0,25**	**0,25**	**0,25**	**0,25**	**1,25**

[35] Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

3.2.3.2. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

Η πρόταση απαιτεί τη χρήση ανθρωπίνων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Εκτίμηση η οποία πρέπει να διατυπωθεί σε ακέραιο αριθμό (ή το πολύ με ένα δεκαδικό ψηφίο)

		2015	2016	2017	2018	**2019**
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)						
02 01 01 01 (στην έδρα ή στα γραφεία αντιπροσωπείας της Επιτροπής)		0,2 ΙΠΑ = 1,5	0,2 ΙΠΑ = 1,5	0,2 ΙΠΑ = 1,5	0,2 ΙΠΑ = 1,5	0,2 ΙΠΑ = 1,5
XX 01 01 02 (σε αντιπροσωπεία)		0	0	0	0	0
XX 01 05 01 (έμμεση έρευνα)		0	0	0	0	0
10 01 05 01 (άμεση έρευνα)		0	0	0	0	0
• Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης– ΙΠΑ)[36]						
XX 01 02 01 (AC, END, INT από το συνολικό κονδύλιο)		0	0	0	0	0
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT και JED στις αντιπροσωπείες)		0	0	0	0	0
XX 01 04 ***εε*** [37]	- στην έδρα[38]	0	0	0	0	0
	- στην αντιπροσωπεία	0	0	0	0	0
XX 01 05 02 (AC, END, INT – έμμεση έρευνα)		0	0	0	0	0
10 01 05 02 (AC, END, INT - άμεση έρευνα)		0	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)		0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ		**0,2** **ΙΠΑ = 1,5**	**0,2** **ΙΠΑ = 1,5**	**0,2** **ΙΠΑ = 1,5**	**0,2** **ΙΠΑ = 1,5**	**0,2** **ΙΠΑ = 1,5**

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί στη διαχείριση της δράσης και/ή που έχει ανακατανεμηθεί στο πλαίσιο της ίδιας ΓΔ και θα συμπληρωθούν, ενδεχομένως, από όλα τα συμπληρωματικά κονδύλια που μπορεί να

[36] AC = Συμβασιούχος υπάλληλος· AL = Τοπικός υπάλληλος, END = Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας. INT= προσωρινό προσωπικό· JED = Νεαρός εμπειρογνώμονας σε αντιπροσωπεία.

[37] Επιμέρους ανώτατο όριο εξωτερικού προσωπικού βάσει επιχειρησιακών πιστώσεων (πρώην γραμμές «ΒΑ»).

[38] Κυρίως για τα Διαρθρωτικά Ταμεία, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ).

διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση της δράσης ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας χορήγησης και με βάση τους δημοσιονομικούς περιορισμούς.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	Διαχείριση της μεταφοράς στην εθνική νομοθεσία και εφαρμογή της οδηγίας

3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Η πρόταση είναι συμβατή με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

3.2.5. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτα μέρη.

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

Η πρόταση δεν έχει κανέναν δημοσιονομικό αντίκτυπο στα έσοδα.